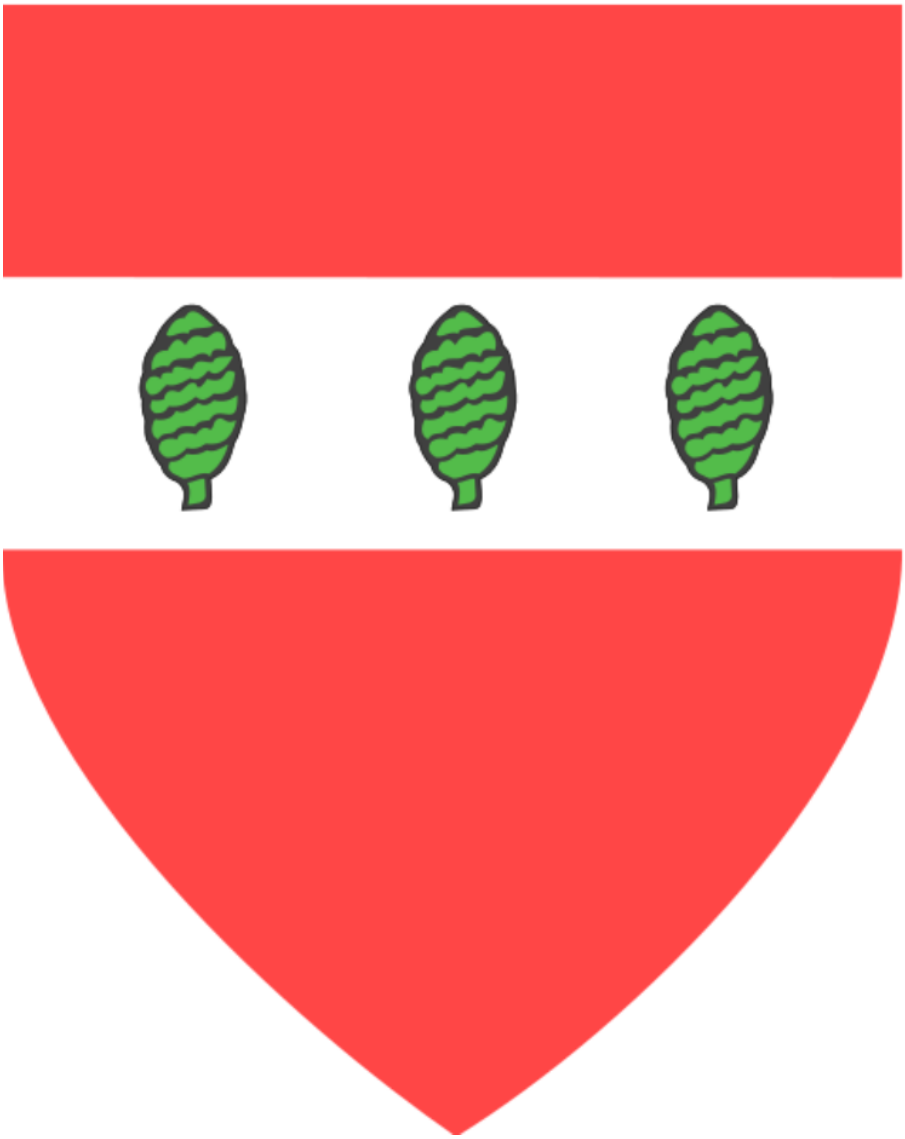
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W SZTUMIE ZA ROK 2023

Sztum, kwiecień 2024r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizowało zadania w ramach czterech podstawowych obszarów swojej działalności: pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto realizowany był projekt pn. „Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w Powiecie Sztumskim" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym oraz grant w ramach projektu „Pomorskie dzieciom", w ramach Poddziałania 6.2.2 Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dodatkowo PCPR realizował programy PFRON pn.: „Aktywny samorząd", „Program wyrównywania różnic między regionami III".

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działalność PCPR w Sztumie w ww. zakresie, w tym wysokość środków jakimi dysponowała jednostka, stan zatrudnienia oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.

FUNKCJONOWANIE JEDNOSTKI

Budżet PCPR w 2023 r.

Plan finansowy: 5 056 443,00zł
Wydatki: 4 786 967,48zł

Dochody: 1 730 075,42zł

Wydatki na poszczególne rozdziały:

85218 „Powiatowe centrum pomocy rodzinie" – 694 158,34zł
85220 „Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej – 35 454,22zł
85508 „Rodziny zastępcze" – 3 502 692,42zł
85504 „Wspieranie rodziny" zlecone – 177 960,00zł
85510 „Działalność placówek opiekuńczo- wychowawczych" – 15 739zł
85395 „Pozostałe działania z zakresu polityki społecznej" (projekty unijne) – 360 963,50zł

Dochody:

914 869,30zł - zwrot gminy
768 448,39 - zwrot powiaty
43 229,66 – koszty obsługi zadań PFRON
3 128,07 - odsetki bankowe
400,00 – odpłatność rodzica biologicznego

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w roku 2023 wydatkowano **1 186 942,18 zł,** w tym 916 202,96 zł na wynagrodzenia ogółem i pochodne, na odpis ZFŚS 26 319,11 zł oraz 244 420,11 zł na wydatki rzeczowe.

Zatrudniano 14 osób (w tym 2 urlopy rodzicielskie) tj. 14,00 etatu:

- 1 kierownika Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 pracownika socjalnego,
- 1 pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych,
- 1 specjalistę pracy z rodziną,
- 1 podinspektora ds. „Aktywnego Samorządu”,
- 1 podinspektora ds. organizacyjno- kadrowych,
- 2 podinspektorów ds. świadczeń,
- 1 głównego księgowego,
- 1 dyrektora.

Ponadto zatrudniano 2 osoby na umowy zlecenia: sprzątaczkę i pracownika gospodarczego.

W 2023 roku średnie miesięczne wynagrodzenie w PCPR (wraz z dodatkowym rocznym wynagrodzeniem) wyniosło 5 615,00zł brutto.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) wyróżnia się następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1. rodziny zastępcze:

- ✓ rodzina zastępcza spokrewniona,
- ✓ rodzina zastępcza niezawodowa,
- ✓ rodzina zastępcza zawodowa, w tym również pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego oraz rodzina zawodowa specjalistyczna.

2. rodzinne domy dziecka.

Poniższa tabela przedstawia strukturę ilościową rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2022-2023 (stan na 31 grudnia 2023 r.)

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych		Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	
	2022	2023	2022	2023
Rodziny spokrewnione	27	31	34	40
Rodziny niezawodowe	26	25	36	33
Rodziny zawodowe	9	9	26	24

Rodziny specjalistyczne	1	1	1	1
Rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	1	2	4	6
Rodzinne domy dziecka	3	3	21	27
Razem	67	71	122	131

Odwołując się do powyższych danych na terenie naszego powiatu 43,67% ogółu rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są przeważnie dziadkowie, nieliczne rodziny zastępcze spokrewnione to rodzeństwo dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Następnie rodziny zastępcze niezawodowe (35,21%), czyli wujostwo lub osoby obce. Rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka stanowią 21,12% wszystkich rodzin.

W stosunku do roku poprzedniego liczba rodzin zastępczych spokrewnionych zwiększyła się o cztery rodziny. Zwiększyła się również liczba rodzin zawodowych, o jedną rodzinę pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej uległa zwiększeniu (o 9 dzieci), głównie zwiększyła się ilość dzieci w rodzinnych domach dziecka, pogotowiu rodzinnym oraz rodzinach spokrewnionych. Natomiast zmniejszyła się ilość dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych i zawodowych.

W 2023r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 38 dzieci – 28 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 10 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast usamodzielniło się 14 wychowanków pieczy zastępczej, 2 dzieci zostało przysposobionych oraz 1 powróciło do rodziny biologicznej.

Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 785 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej w okresie 01.01.2023-31.05.2023

- 899 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej w okresie 01.06.2023-31.12.2023

- 1189 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka w okresie 01.01.2023-31.05.2023

- 1361 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka w okresie 01.06.2023-31.12.2023

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługiwał dodatek nie niższy niż kwota 239 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w okresie 01.01.2023-31.05.2023, a w okresie 01.06.2023-31.12.2023 wynosił 274 zł. Ilość dzieci z niepełnosprawnościami wynosiła 20.

Na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wydatkowano:

- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinach zastępczych – 1.463.019,99

- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinnych domach dziecka – 425.639,97
- na jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 14.050,00
- na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka – 7.000,00
- na jednorazową pomoc losową – 5.000,00
- na przeprowadzenie remontu lokalu mieszkalnego – 1.500,00
- na utrzymanie lokalu rodzinnych domów dziecka – 68.755,01
- na pomoc pieniężną dla rodzinnego domu dziecka z tytułu innych nieprzewidzianych wydatków – 3.031,00
- na wynagrodzenia rodzin zawodowych, RDD oraz finansowanie osób do pomocy – 628 923,30 oraz na narzuty od wynagrodzeń 123 709,21 i PPK 717,00. Łącznie: 753 349,51.

Łącznie – 2 741 345,48

Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 451 decyzji administracyjnych, w tym:

- z zakresu funkcjonowania pieczy zastępczej - 350 decyzji,
- w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – 96 decyzji,
- w sprawie przyznania wsparcia w postaci pobytu w mieszkaniu treningowym – 2 decyzje,
- w sprawie przyznania wsparcia w postaci pobytu w mieszkaniu treningowym o charakterze interwencyjnym – 1 decyzja,
- w sprawie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – 2 decyzje.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w 2023r. wyniosła 400zł, natomiast zaległości w ponoszeniu odpłatności na 31.12.2023r wyniosły 26.364,26 zł (2 osoby). Większość rodziców biologicznych była zwolniona z ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na: dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego ustalonego przepisami ustawy o pomocy społecznej, niepełnosprawność rodzica, pobyt rodzica biologicznego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, nieznane miejsce zamieszkania.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie porozumień między powiatami

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizuje porozumienia zawierane pomiędzy Powiatem Sztumskim, a innymi powiatami, z których pochodzą dzieci umieszczone na naszym terenie oraz porozumienia dotyczące dzieci z naszego powiatu umieszczone na terenie innych powiatów.

Na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 18 dzieci z innych powiatów. Odpłatność z tego tytułu wyniosła 327.450,34 zł. W naszych placówkach opiekuńczo- wychowawczych przebywało 8 dzieci z innych powiatów, odpłatność wyniosła 442 054,56 zł. Natomiast 9 dzieci z terenu powiatu sztumskiego przebywało w rodzinach zastępczych na terenach innych powiatów, wydatki wyniosły 117.648,86 zł.

Partycypacja gmin w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w drugim roku pobytu dziecka, 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dochody otrzymywane w 2023 r. z tego tytułu przedstawia poniższa tabela.

Gmina	**Kwota**	**Ilość dzieci**
Sztum	275 614,29	43
Dzierzgoń	196 604,97	35
Mikołajki Pomorskie	52 583,60	7
Stary Targ	156 467,26	26
Stary Dzierzgoń	249 039,14	23
Razem	**930 309,26**	**134**

Wsparcie rodzin zastępczych

1. Wsparcie psychologiczne rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka

W 2023r. przeprowadzono 10 spotkań z rodzinami zastępczymi w ramach grup wsparcia, w spotkaniach uczestniczyły rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe oraz rdd. Łącznie w grupach wsparcia uczestniczyło 21 osób.

2. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla dzieci z rodzin zastępczych

Psycholog świadczący usługi dla PCPR w ramach własnej działalności w 2023r. udzielił łącznie 253 porad, 53 opiekunom zastępczym w ilości 122 porad oraz 16 porad 11 wychowankom. Sporządzał opinie psychologiczne o predyspozycji i motywacji rodziny zastępczej oraz diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Ponadto w ramach projektu „Pomorskie dzieciom" w 2023 roku 23 podopiecznych zostało objętych wsparciem psychoterapeutycznym realizowanym przez zewnętrzne instytucje. Szczegółowe informacje znajdują się w odrębnym punkcie niniejszego sprawozdania.

3. Wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalisty pracy z rodziną

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w ramach Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych jest 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 specjalista pracy z rodziną oraz kierownik zespołu rodzinnej pieczy zastępczej. Do głównych zadań koordynatorów i specjalisty pracy z rodziną należą:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- informowanie o możliwościach wynikających z potrzeb uzyskania specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- gromadzenie, przetwarzanie oraz przekazywanie informacji dotyczących sytuacji małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej w tym m.in.: rodzinnej, szkolnej, zdrowotnej,
- prowadzenie dokumentacji rodzin zastępczych oraz dzieci, terminowe wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych,
- udzielanie wsparcia i współpraca z rodzinami biologicznymi,
- międzyinstytucjonalna współpraca w zakresie wspierania rodziny m.in. ze szkołami, pracodawcami wychowanków odbywających praktyki zawodowe, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, kuratorami, Policją, podmiotami leczniczymi, Ośrodkiem Adopcyjnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- przygotowanie we współpracy z rodziną zastępczą/ rodzinnym domem dziecka, asystentem rodziny planu pomocy dziecku oraz jego modyfikacja/ weryfikacja zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami (26 planów pomocy dziecku),
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej (ilość 7),
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej (informowanie o możliwościach, branie udziału w sporządzaniu indywidualnego programu usamodzielnienia, współpraca z pracownikiem socjalnym, wsparcie indywidualne- załatwianiu spraw urzędowych, pomoc przy pisaniu CV, rozmowy na temat wkraczania w dorosłe życie),
- realizowanie zadań związanych z przeprowadzaniem posiedzeń Zespołu ds. oceny sytuacji małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej (ilość 222),
- sporządzanie informacji o całokształcie sytuacji dziecka (ilość- 140),
- sporządzanie pozwów alimentacyjnych (ilość 5),
- prowadzenie dokumentacji własnej (tygodniowych raportów z wykonanych czynności służbowych, sporządzanie notatek służbowych z wizyt w środowisku zastępczym oraz notatek służbowych do dodatkowo wykonanych czynności).

Członkowie Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej odbywają cykliczne wizyty w środowisku zastępczym, pozostają również w stałym kontakcie telefonicznym oraz wykorzystują wszelkie środki masowego przekazu. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Sztumie wykazują się zindywidualizowanym podejściem do każdej sytuacji, wykazują się zaangażowaniem oraz doskonalą swój warsztat pracy poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach.

Współpraca z jednostkami oświatowymi i pomocy społecznej

W ramach współpracy z jednostkami oświatowymi w roku 2023 Zespół rodzinnej pieczy zastępczej podejmował działania ukierunkowane na:

- stały kontakt ze środowiskiem szkolnym w zakresie monitorowania aktualnej sytuacji edukacyjnej małoletnich,
- poprawę funkcjonowania małoletnich w sytuacji tego wymagającej poprzez organizację i uczestnictwo w spotkaniach zespołu wychowawczego,

- omawianie aktualnej sytuacji szkolnej małoletnich podczas organizowanych posiedzeń zespołu ds. okresowej sytuacji dzieci w skład którego wchodzą zaproszeni przedstawiciele instytucji oświatowych,
- udzielanie wsparcia podczas wyboru ścieżki edukacyjnej, m.in. zachęcanie do zbadania predyspozycji zawodowych przeprowadzanych przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną, jak również korzystania z Dni Otwartych w szkołach oraz Targach Pracy,
- rozwiązywanie aktualnych trudności związanych z odbywaniem przez podopiecznych praktyk zawodowych,
- zachęcanie do korzystania z poradnictwa psychiatrycznego, psychologicznego oraz oferty Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w sytuacji pojawienia się trudności lub zauważenia niepokojących sygnałów.

Zespół rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje również z instytucjami pomocy społecznej takimi jak:

- Ośrodki Pomocy Społecznej: pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny
- Punkt Interwencji Kryzysowej
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie
- Domy Pomocy Społecznej
- Ośrodki wsparcia działające na terenie powiatu m.in. Stowarzyszenie na rzecz Kobiet w Trudnej Sytuacji Życiowej JUNONA.

2. Usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze

Po uzyskaniu pełnoletności osoby opuszczające rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc ta jest realizowana poprzez pracę socjalną, pomoc pieniężną i rzeczową oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Osoby, o których mowa wyżej zostały objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wspólnie z wychowankami i ich opiekunami opracowywał indywidualne programy usamodzielnienia.

W roku 2023 pomoc na kontynuowanie nauki wypłacono łącznie 21 osobom, w tym z rodzin zastępczych 17, z placówek opiekuńczo – wychowawczych 4 wychowankom.

Udzielono pomocy pieniężnej na usamodzielnienie łącznie 10 wychowankom, w tym z rodzin zastępczych 9 osobom, z placówek opiekuńczo-wychowawczych 1 osobie.

Zagospodarowanie w formie rzeczowej otrzymało łącznie 7 osób z rodzin zastępczych.

Wypłacone świadczenia z tytułu usamodzielnienia się byłych podopiecznych pieczy zastępczej w roku 2023

Lp.	Forma pieczy	Formy pomocy			
		Usamodzielnienie	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie w formie rzeczowej	Razem
1	Rodziny zastępcze	55 479,00	87 696,97	15 540,00	158 715,97
2	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 961,00	13 778,00	0,00	15 739,00
3	MOW/MOS	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem :		57 440,00	101 474,97	15 540,00	174 454,97

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonują dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, Dom dla Dzieci w Szropach oraz Dom dla Dzieci w Dzierzgoniu.

Placówki dysponują łącznie 28 miejscami. Na dzień 31 grudnia 2023r. w Domu dla Dzieci w Szropach przebywało 13 dzieci, w wieku od 6 do 19 lat (w tym 2 wychowanków MOW oraz 6 wychowanków SOSW). Natomiast w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu przebywało 13 dzieci, w wieku od 3 do 18 lat (w tym 1 wychowanek MOW oraz 2 wychowanków SOSW).

Do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano w 2023 roku 12 dzieci.

W 2023r. współpracowano z Fundacją Społeczną Bona Fide, prowadzącą placówki, omawiano sytuację poszczególnych dzieci, przekazywano dokumentację dzieci umieszczonych w domach, pracownik socjalny i dyrektor uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówkach.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie wychowanka w placówkach obliczone na podstawie art. 196 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023r., wynosiły 4 595,03 zł, zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/2023 Starosty Sztumskiego z dnia 23.02.2023r. opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

4. Mieszkanie treningowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonuje mieszkanie treningowe w Dzierzgoniu. W mieszkaniu znajduje się pokój dzienny, kuchnia, łazienka, WC oraz 3 pokoje. Mieszkanie treningowe zostało wyposażone we wszelkie niezbędne sprzęty w tym RTV i ADG. Mieszkanie dysponuje łącznie

trzema miejscami. W roku 2023 z możliwości wsparcia w postaci użytkowania w/w lokalu skorzystało 2 pełnoletnich podopiecznych. W ramach powyższego zadania własnego powiatu podopieczni mieli zapewnione warunki do całodobowego pobytu umożliwiające im nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w dalszym życiu po opuszczeniu pieczy zastępczej.

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

W 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie na podstawie postanowień sądowych i wskazań Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie skierowało 5 nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Ponadto 1 osobę skierowano do młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I POMOCY SPOŁECZNEJ

1. **Punkt Interwencji Kryzysowej**

Zadaniem Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielenie poradnictwa i wsparcia, osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie następujących form pracy z klientem:

1. porady i konsultacje psychologiczne – porady i konsultacje mogą być jednorazowe lub rozłożone na etapy, mogą dotyczyć problemów przemocy, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, osobistych itp.
2. Poradnictwo prawne – porady i konsultacje, pomoc w wypełnianiu dokumentów, pisaniu pism, wniosków i podań.
3. Poradnictwo socjalne – prowadzone przez pracownika socjalnego Centrum.

Osoby korzystające z punktu to przede wszystkim kobiety, które są ofiarami przemocy domowej, często doświadczają realnego zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2023r. w Punkcie Interwencji Kryzysowej udzielono następującej pomocy:

- 2 porady socjalne,

- 253 porad psychologicznych,

- 84 porady prawne,

- założono 1 Niebieską Kartę.

W 2023 roku nie realizowano programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową ze względu na to, iż nie było zgłoszeń.

2. Ośrodki wsparcia i mieszkania treningowe

Od roku 2021r. w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie funkcjonuje mieszkanie treningowe o charakterze interwencyjnym. Mieszkanie zapewnia odpowiednie wsparcie, schronienie i opiekę dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, dla osób samotnych lub osób z dziećmi, przebywających na terenie powiatu sztumskiego. W 2023 roku do mieszkania została skierowana jedna osoba dorosła wraz z dwójką małoletnich dzieci.

W 2023 r. Powiat Sztumski zawarł z Powiatem Kętrzyńskim porozumienie w sprawie powierzenia Powiatowi Kętrzyńskiemu prowadzenia zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegającego na prowadzeniu domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W roku sprawozdawczym nie wpłynął żaden wniosek w tym zakresie.

3. Doradztwo metodyczne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

Zadanie to realizowane było poprzez następujące działania:

- szkolenie dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego, którego tematem przewodnim było „Przeciwdziałanie przemocy domowej". W powyższym szkoleniu, oprócz pracowników OPS z terenu powiatu sztumskiego oraz pracowników PCPR w Sztumie w szkoleniu uczestniczyli także kuratorzy zawodowi I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich.
- organizacja spotkania z przedstawicielami instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, którego głównym celem było zintensyfikowanie współpracy międzyinstytucjonalnej. W powyższym spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej w terenu powiatu sztumskiego szczebla kierowniczego, Komendy Powiatowej Policji, Fundacji Społecznej „Bona Fide" prowadzącej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego – Dom dla Dzieci w Dzierzgoniu oraz w Szropach, kuratorzy zawodowi I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich, sędzia Sądu Rejonowego w Kwidzynie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich oraz pracownicy PCPR w Sztumie.
- organizacja spotkania kierowników ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego oraz PCPR. Spotkanie to, odbyło się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie i między innymi miało na celu omówienie bieżącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA, PROGRAMOWA

1. **„Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w Powiecie Sztumskim"** współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

   Celem projektu było zwiększenie liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych przez wsparcie rodzin biologicznych (15 os. + 20 dzieci), zastępczych (60 os. + 80 podopiecznych) w zakresie sprawowania pieczy nad dziećmi oraz utrzymania poprawnych relacji z rodziną w celu

prawidłowego rozwoju dziecka, dzieci opuszczających pieczę zastępczą (20 os.), szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami (100 os.).

Projekt realizowany jest w latach 2021-2023 przy współpracy z Nadwiślańską Fundacją Rozwoju.

W 2023 r. realizowane były następujące działania:

a) Wsparcie rodzin biologicznych i ich dzieci – wsparcie doradcy prawnego, terapeuty uzależnień, psychologa oraz mediatora.

b) Wsparcie rodzin zastępczych i ich podopiecznych z terenu powiatu sztumskiego – zorganizowano dwudniowy wyjazd, podczas którego pracownicy PCPR przeprowadzili zajęcia edukacyjno- animacyjne dla dzieci, natomiast rodzice zastępczy uczestniczyli w warsztatach nt. przemocy- rodzaj i skutki. Przeprowadzono szkolenia pn. „uzależnienia wśród dzieci i młodzieży", „zaburzenia u dzieci i młodzieży", „słowa, które ranią- jak rozmawiać z dzieckiem, „ zrozumieć nastolatka". Zorganizowano dwutygodniową kolonię letnią dla 23 dzieci. Odbyły się również warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży.

c) Wsparcie dzieci wychodzących z rodzin zastępczych – zorganizowano kursy doszkalające (prawo jazdy kat. B), wyjścia do kina, teatru i restauracji. Funkcjonowało mieszkanie chronione dla pełnoletnich wychowanków. Dodatkowo młodzież objęta została wsparciem doradcy prawnego.

d) Wsparcie osób z niepełnosprawnościami – funkcjonowała Powiatowa wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjno- medycznego, zapewniono dowóz sprzętu bezpośrednio do wypożyczającego; zorganizowano dwudniowe szkolenie wyjazdowe nt. „zarządzanie emocjami i stresem" oraz „trening skutecznej komunikacji interpersonalnej; dodatkowo osoby z niepełnosprawnościami zostały objęte wsparciem fizjoterapeuty oraz psychologa.

e) Usługi wspierające rozwój pieczy zastępczej – promowano rodzinną pieczę zastępczą poprzez ogłoszenia w lokalnej prasie dotyczące pozyskiwania kandydatów na rodzinną pieczę zastępczą; odbyły się szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i pogotowie rodzinne; upowszechniano na stronach www, portalach społecznościowych spot reklamowy nt. rodzinnej pieczy zastępczej.

Całkowity kwota dofinansowania projektu – **1 495 376,76zł**

Wkład własny - **78 576,79zł**

Wydatki w 2023r. ogółem – **291 803,50zł.** (z tego wkład własny w kwocie 8.166zł).

Zwrócone środki: 2 417,84zł

2. **„Pomorskie dzieciom"** projekt finansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 6.2.2 Rozwój usług społecznych.

Celem projektu było wsparcie w walce z epidemią COVID-19 uczestników projektu, tj.:

1. osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej),
2. rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, poprzez:
   - specjalistyczne poradnictwo rodzinne, w tym poradnictwo w kwestii planowania rozwoju edukacyjnego i zawodowego poprzez spotkania z doradcą zawodowym,

- specjalistyczne wsparcie psychologiczne i psychiatryczne,
- warsztaty edukacyjne dla rodzin zastępczych/rdd,
- korepetycje i wsparcie w nauce dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- rehabilitacja dla dzieci z niepełnosprawnościami;

3. pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie – organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, bezpośrednio pracujących z rodzinami zastępczymi, poprzez:
   - doposażenie kadry PCPR w laptopy, drukarki i środki ochrony indywidualnej,
   - warsztaty edukacyjne dla pracowników PCPR,
   - superwizja dla kadry pracującej z rodzinami zastępczymi/rdd.

W ramach projektu w 2023r. zrealizowano następujące działania:
- 22 podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej objęto specjalistycznym wsparciem psychologicznym w postaci psychoterapii,
- 1 osoba skorzystała ze wsparcia psychiatrycznego,
- 6 dzieci objęto wsparciem w postaci indywidualnych korepetycji z języka angielskiego i matematyki,
- 20 dzieci przeszło rehabilitację,
- 7 pracowników PCPR zostało objętych wsparciem w postaci warsztatów w formie superwizji grupowej oraz w formie indywidualnej.

Całkowita wartość projektu - 209 560,00 zł
Wydatki ogółem - 198 418,97
Zwrot – 11 141,03
Wydatki w 2023r. – 69 161,00zł

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024

W okresie sprawozdawczym realizowano „*Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024*", który został przyjęty zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/258/2022 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 20.04.2022r. Powyższy program zakłada, iż w dalszym ciągu należy rozwijać system pieczy zastępczej na terenie powiatu sztumskiego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form pieczy zastępczej. Realizacja powyższego celu jest możliwa dzięki realizacji celów szczegółowych, które brzmią następująco:
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu.
2. Tworzenie odpowiednich warunków do powstania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Wspieranie rodzinnego systemu pieczy zastępczej.
4. Spełnianie obowiązujących standardów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiat Sztumski 2023- 2028

Uchwałą nr XLVII/330/2023 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. przyjęto Strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2023- 2028. W dokumencie określono pięć celów strategicznych:

1. Bezpieczna rodzina,

2. Rozwój rodzicielstwa zastępczego i wspieranie osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą,
3. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy,
4. Aktywni seniorzy i samodzielne osoby z niepełnosprawnościami,
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, sektorem ekonomii społecznej na rzecz różnych środowisk.

Szczegółowy opis realizowanych zadań określa Załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027

Powyższy program został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/317/2023 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 24 marca 2023 r. Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego.

Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2030

Głównym celem programu jest wyrównanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w Powiecie Sztumskim, zwiększenie ich możliwość, tak aby mogły w pełni korzystać ze swoich praw i uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym. Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 4 do niniejszego sprawozdania.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu w 2023 roku na realizację określonych zadań: z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej: **2 173 854 zł**

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 1 504 296,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	766 896,-
2.	dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	737 400,-
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych*:* 297 943,-		

1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	252	X
2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	168	297 943,-
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 71 638,65		
1.	Złożone wnioski	40	434 769,27
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	23	71 638,65
	-z tego na bariery architektoniczne	16	62 080,10
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	5	5 958,55-
	-z tego na bariery techniczne	2	3 600,-
	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów: 275 005,78		
1.	Złożone wnioski	437	592 233,55
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	231	275 005,78
	V. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 11 800,-		
1.	Złożone wnioski	9	64 760,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	3	11 800,-
	VI. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu: 13 107,71		
1.	Złożone wnioski	1	13 108,-
2.	Wypłacone dofinansowanie	1	13 107,71

Zwroty niewykorzystanych środków PFRON:

1. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: **62,86 zł**

PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III

Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Ponadto realizacja programu ma na celu stworzenie warunków dla wzrostu liczby osób z niepełnosprawnością zatrudnionych na otwartym rynku pracy, obejmujące m.in. stopniowe zwiększenie uczestnictwa w szkolnictwie powszechnym dzieci niepełnosprawnych (infrastruktura szkół, kwalifikacje nauczycieli) zmodernizowanie chronionego rynku pracy oraz jego roli, zapewnienie powszechnej dostępności do wysokiej jakości rehabilitacji, zmiany w systemie finansowania wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, dostosowanie środków transportu do obsługi i przewożenia osób niepełnosprawnych.

W ramach programu mogą być realizowane następujące obszary:

obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych,

obszar B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
obszar C - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
obszar D - likwidacja barier transportowych,
obszar E - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
obszar F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej,
obszar G - skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 28.02.2023 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku wystąpienie w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze F.

Przyznano dofinansowanie na realizację poniższego projektu**:**

- ✓ **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie** pn.: „*Bezpieczne WTZ – remont łazienki".*

W dniu 11 września 2023 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim została zawarta umowa w przedmiotowej sprawie, na kwotę dofinansowania w wysokości **45.820,48zł** (80% dofinansowanie).

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD"

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W 2023 roku realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I:

1. **Obszar A – likwidacja bariery transportowej:**

    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

    - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

    - Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);

- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

2. **Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:**

    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);

    - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

    - Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);

    - Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);

    - Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

3. **Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**

    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);

    - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

    - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

    - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);

    - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);

4. **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej** (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

1. w szkole policealnej,
2. w kolegium,
3. w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu),
4. a także osób, które mają przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2023r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programu w kwocie **330 000,00 zł** oraz **21 450,00 zł** na obsługę, promocję oraz ewaluację programu. **Łącznie 351 450,00 zł.**

Do końca 2023r. wpłynęły **53** wnioski:
Moduł I - 21 wniosków
Moduł II – 32 wnioski

Do realizacji w wyniku pozytywnych decyzji przekazano **49** wniosków.
Przyznano dofinansowanie wg poszczególnych modułów:
Moduł I – 197 038,72 zł
Moduł II –125 731,25 zł

Łącznie na dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd" wg zawartych umów wydatkowano kwotę 322 769,97 zł oraz 21 450 zł na obsługę, promocję i ewaluację programu. Niewykorzystana część środków wraz z odsetkami w wysokości 11 028,11 zł została zwrócona do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Od sierpnia 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie podjęło współpracę z PFRON przy realizacji programu:

- **„Samodzielność-Aktywność-Mobilność" – Mieszkanie dla Absolwenta.**
- **„Samodzielność-Aktywność-Mobilność"- Dostępne mieszkanie**

Celem programów jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2023 r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programów w kwocie 106 788 zł (w tym 5 085,14 zł na obsługę programów).

Na dzień 31.12.2023r. nie wpłynął żaden wniosek.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie powiatu sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2022 zawartym w dniu 21.12.2022 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w 2023 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: **85 211,00zł.**
Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dzierzgoniu.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2022 zawartym w dniu 21.12.2022 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w 2023 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 81 933,00 zł.
Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w roku 2023 realizowały zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004r.
Działalność Warsztatów ocenia się pozytywnie.

Ocen dokonano na podstawie:
- sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatów za 2023r.,
- całorocznej dokumentacji związanej z prowadzeniem warsztatów,
- kontroli działalności warsztatów.

WSPÓŁPRACA Z POWIATOWĄ SPOŁECZNĄ RADĄ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I POWIATOWYM ZESPOŁEM DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W MALBORKU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. W 2023 r. zwołano dwa posiedzenia Rady (w tym jedno zdalnie z uwagi na okres letnio - wypoczynkowy) oraz Rada wydała cztery opinie. Głównym tematem spotkań było opiniowanie uchwał Rady Powiatu Sztumskiego i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień zgodnych z przepisami o pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawania kart parkingowych i legitymacji osób niepełnosprawnych. Na podstawie porozumienia pomiędzy Powiatem Malborskim, a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2023 r. wyglądało następująco:

1. 6281- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego **1146**,
2. 6070- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **1098**,
3. 1734- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **268**,
4. 1478- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **235.**

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych lub rodzinnych domów dziecka.
2. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin pomocowych.
3. Pozyskanie wolontariuszy do pomocy rodzinom zastępczym.
4. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych (umożliwianie udziału w szkoleniach dostosowanych do potrzeb rodzin zastępczych, zapewnienie dostępu do pomocy specjalistycznej w szczególności psychiatrycznej oraz psychoterapeutycznej, udziału w grupowych spotkaniach w ramach grup socjoterapeutycznych oraz wspierających).
5. Zatrudnienie psychologa.
6. Rozszerzanie form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.
7. Zapewnienia usług i wsparcia w ramach ośrodka interwencji kryzysowej.
8. Wypracowanie procedur współpracy instytucji pomocy społecznej, Policji, Sądu w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dziecka.

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie za rok 2023

Sprawozdanie z realizacji **Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024**

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy	Działania	Wskaźniki
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu.	Wspieranie rodziny poprzez poradnictwo specjalistyczne oraz rodziny wspierające.	Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej	Tworzenie placówek wsparcia dziennego, klubów dla dzieci oraz świetlic socjoterapeutycznych.	Liczba placówek wsparcia dziennego, klubów oraz świetlic socjoterapeutycznych - *8 placówek: GOPS Stary Targ - 4, GOPS Mikołajki Pomorskie - 1, GOPS Stary Dzierzgoń – 3*
			Zatrudnianie specjalistów: psychologa, pedagoga, radcy prawnego, terapeuty ds. uzależnień, mediatora.	Liczba zatrudnionych specjalistów - *15*
			Pozyskiwanie rodzin wspierających.	Liczba rodzin wspierających - *0*
			Prowadzenie szkoleń, kursów oraz treningów podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz społeczne rodziców – poszerzanie wiedzy w zakresie rozwoju dziecka oraz twórczego spędzania czasu z nim.	Ilość szkoleń, kursów i treningów - *9*
	Integracja społeczności lokalnej.	Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej PCPR	Organizowanie wspólnych akcji, wyjazdów oraz dni otwartych.	Ilość akcji, wyjazdów oraz dni otwartych - *40*
	Wsparcie rodzin, których dzieci umieszczone zostały w pieczy	Gminne i miejskie ośrodki pomocy	Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego, a także współpraca powyższych osób	Liczba przydzielonych asystentów - *4* Ilość dzieci powracających do rodzin

	zastępczej. Powrót dziecka do rodziny biologicznej.	społecznej PCPR rodziny zastępcze rodzice biologiczni	z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	biologicznych -*11*
			Kontakt dzieci z rodzinami biologicznymi.	Rodzaje kontaktu *- telefoniczny (rozmowy, sms, portale społecznościowe), osobisty (spotkania w PCPR, spotkania w środowisku zastępczym oraz u rodziny biologicznej)*
	Szkolenie dokształcające dla kadry pomocy społecznej.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej	Organizacja szkoleń dla kadry pomocy społecznej, w odniesieniu do zadań powiatu.	Liczba szkoleń *- 1*
2. Tworzenie odpowiednich warunków do powstania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.	Pozyskiwanie rodzin zastępczych.	PCPR media placówki oświatowe	Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych.	Liczba zgłoszonych osób, które chciałyby zostać rodziną zastępczą - 3 *3 rozmowy informacyjne, brak późniejszego odzewu w/w osób*
			Prowadzenie kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze oraz organizacja szkoleń.	Liczba przeprowadzonych szkoleń - *1* Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie o ukończonym szkoleniu - *7* Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne - *7*
			Wypromowanie strony internetowej oraz strony PCPR na portalu społecznościowym.	Liczba kampanii - *1* *stworzenie informacji promującej stronę PCPR na portalu społecznościowym (karteczka informacyjna znajdź i polub nas na fb)*
			Ogłaszanie informacji o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na stronie internetowej, w prasie oraz na portalu społecznościowym.	Liczba artykułów i ogłoszeń - *4 w prasie, 10 na stronie internetowej oraz na portalu społecznościowym*
			Organizacja spotkań celem poszukiwania kandydatów pełniących	Ilość spotkań- *1*

			funkcję rodziny zastępczej w instytucjach funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego: szkoły, urząd pracy itp.	
	Promowanie rodzicielstwa zastępczego.	PCPR samorząd powiatowy media placówki oświatowe	Organizacja dnia rodzicielstwa zastępczego.	Liczba zorganizowanych spotkań okolicznościowych - *1*
			Cykliczne działania mające na celu tworzenia pozytywnego wizerunku pieczy zastępczej.	Ilość kampanii - *7 (prowadzenie strony internetowej, strony na portalu społecznościowym, „Dzieci dzieciom', dzień rodzicielstwa zastępczego, promocja w gminach terenu powiatu, udział w biegach, konkursy)*
			Promowanie wolontariatu.	Ilość spotkań promocyjnych - *0*
			Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez udział w imprezach okolicznościowych na terenie powiatu sztumskiego.	Ilość kampanii i działań promocyjnych - *7*
			Rozpowszechnianie grafiki dotyczącej rodzicielstwa zastępczego.	Ilość przekazanych plakatów - *1 (udostępnienie plakatu na portalu społecznościowym Facebook, na stronie PCPR w Sztumie)*
			Zakup materiałów promocyjnych.	Liczba zakupionych materiałów - *0*
			Organizacja konkursu odnośnie promowania pieczy zastępczej.	Ilość konkursów - *1*
03. Wspieranie rodzinnego systemu pieczy zastępczej.	Wspieranie rodzin zastępczych oraz podopiecznych.	PCPR	Wsparcie rodzin zastępczych oraz wychowanków przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistę pracy z rodziną.	Ilość zatrudnionych koordynatorów oraz specjalistów - *3 koordynatorów, 1 specjalista, 1 kierownik* Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej - *30 (na dzień 31.12.2022r.)*

			Organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych.	Liczba szkoleń - *5*
			Organizowanie grup wsparcia odrębnie dla poszczególnych typów rodzin.	Liczba grup wsparcia - *10, częste spotkania psychologa u rodzin zastępczych, szkolenia w ramach projektów*
			Organizowanie szkoleń odnośnie przekształcenia rodzin zastępczych.	Liczba przekształconych rodzin zastępczych - 4
			Wsparcie finansowe rodzin zastępczych: wypłaty świadczeń fakultatywnych i obligatoryjnych.	Kwota wypłacanych świadczeń - *1 933 883,38 zł*
			Pomoc psychologiczna – wizyta psychologa w domu rodziny zastępczej.	Liczba wizyt - *55*
			Dyżury psychologa w stałych dniach tygodnia.	Liczba dni - *2*
			Indywidualna opieka psychologiczna dla wychowanków – spotkania terapeutyczne.	Ilość terapii - *0 terapii w PCPR, 19 osób uczęszczało na psychoterapię do Malborka, łącznie 96 godzin*
			Specjalistyczne wsparcie psychologiczne dziecka umieszczanego w rodzinie zastępczej.	Liczba przeprowadzonych diagnoz - *7*
			Działania profilaktyczne dla młodzieży, szkolenia i warsztaty.	Ilość spotkań – *4 (w ramach projektu)*

			Wsparcie rodzin zastępczych poprzez zatrudnianie osób do pomocy, przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.	Liczba rodzin, które skorzystały ze wsparcia - *7* Liczba zatrudnionych osób do pomoc - *7 na dzień 31.12.2022r.*
	Integracja podopiecznych i rodzin zastępczych.	PCPR	Organizowanie wycieczek dla podopiecznych rodzin zastępczych.	Ilość wycieczek - *1 (Zakopane)*
			Przygotowanie dni otwartych oraz wyjazdów dla rodzin zastępczych oraz dzieci.	Ilość spotkań - *3 (kino, kulkolandia, hotel Kozi Gród)*
			Organizowanie konkursów dla dzieci z pieczy zastępczej.	Liczba konkursów - *1 konkurs wielkanocny*
	Wspieranie rozwoju kadry systemu pieczy zastępczej.	PCPR	Doskonalenie zawodowe kadry systemu pieczy zastępczej.	Ilość szkoleń, warsztatów i konferencji - *12 szkoleń, 1 warsztat, 2 konferencje, 12 superwizji,* Liczba pracowników zwiększających kwalifikacje zawodowe poprzez studia podyplomowe - *1*
			Doposażenie stanowiska pracy pracowników systemu pieczy zastępczej współpracujących z rodzinami zastępczymi o telefon komórkowy służbowy.	Ilość zakupionych telefonów - *3*
	Realizacja projektów/ programów realizowanych na rzecz pieczy zastępczej.	PCPR	Tworzenie programów/ projektów na rzecz pieczy zastępczej.	Liczba realizowanych projektów - *2*
4. Spełnianie obowiązujących standardów w placówkach	Kontynuacja wypracowanych działań systemu wychowawczego pokrewnego do systemu	Fundacja Społeczna „Bona Fide” PCPR	Zapewnienie wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej zaspokajania niezbędnych potrzeb.	Liczba wychowanków umieszczonych w placówkach - *13 w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu, 13 w Domu dla Dzieci w Szropach*

opiekuńczo-wychowawczych.	rodzinnego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.			*(na dzień 31.12.2023r.)*
			Integracja wychowanków umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba spotkań i wyjazdów integracyjnych - *ok 100*
	Współpraca z instytucjami na rzecz dobra dziecka.	Fundacja Społeczna „Bona Fide” PCPR ośrodki pomocy społecznej rodzina naturalna	Wykorzystanie nowych form współpracy pomiędzy pracownikami placówki opiekuńczo-wychowawczej a pracownikami PCPR w Sztumie. Wypracowanie modelu współpracy.	Ilość spotkań dotyczących współpracy - *6*
			Prowadzenie działań placówki opiekuńczo-wychowawczej z pracownikiem socjalnym/asystentem, rodziny celem powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Praca z rodziną naturalną.	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej - *5*
5. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wsparcie w procesie usamodzielnienia.	PCPR, Fundacja Społeczna „Bona Fide” ośrodki pomocy społecznej	Wspieranie podopiecznych w procesie usamodzielniania.	Liczba pełnoletnich podopiecznych objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalisty pracy z rodziną *- koordynatorzy: 11, specjalista: 9, kierownik: 7 (stan na dzień 31.12.2022r.)*
			Opracowanie programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	Liczba opracowanych programów - *0*
			Pomoc w opracowaniu indywidualnego programu usamodzielniania.	Liczba opracowanych programów - *10* Ilość usamodzielnionych osób *- 9 z rodzinnej pieczy zastępczej, - 2 z instytucjonalnej pieczy zastępczej*

			Organizacja spotkań z wychowankami przed osiągnięciem pełnoletności celem przekazania wiadomości o procesie usamodzielnienia.	Liczba spotkań (grupowe, indywidualne) - *indywidualne 15*
			Pomoc specjalistyczna dla usamodzielnionych już wychowanków pieczy zastępczej: porady psychologiczne, prawne oraz wsparcie pracownika socjalnego.	Ilość osób korzystających ze wsparcia - *porady psychologiczne 0, porady prawne 0, wsparcie pracownika socjalnego 10*
			Przyznawanie pomocy finansowej oraz rzeczowej: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie.	Kwota wypłacanych świadczeń - *kontynuowanie nauki: RZ 87 696,97 zł, POW 13 778,00 zł usamodzielnienie: RZ 55 479,00 zł, POW 1 961,00 zł pomoc na zagospodarowanie: RZ 15 540,00 zł, POW 0,00 zł*
	Wsparcie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	PCPR, Fundacja Społeczna „Bona Fide” ośrodki pomocy społecznej	Umożliwienie wychowankom zamieszkania w mieszkaniu chronionym.	Ilość osób przebywających w mieszkaniu chronionym - *2 w roku 2023r., (stan na dzień 31.12.2023r.)*
			Udzielanie pomocy podopiecznym w celu uzyskania lokalu z zasobów gminnych.	Ilość przydzielonych mieszkań - *0*
			Koordynacja działań związanych z mieszkaniem chronionym.	Ilość pracowników koordynacyjnych mieszkanie chronione - *2*

Opracowano na podstawie danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego oraz danych własnych.

W roku 2024 należy skupić się na zadaniach niezrealizowanych w roku poprzednim:

- pozyskiwanie rodzin wspierających,
- rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w szczególności w gminie Sztum,
- pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, organizowanie spotkań celem poszukiwania kandydatów pełniących funkcję rodziny zastępczej w instytucjach funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego: szkoły, urząd pracy itp.,
- kampania promująca pieczę zastępczą,

- promowanie wolontariatu na rzecz rodzicielstwa zastępczego,
- organizowanie grup wsparcia odrębnie dla poszczególnych typów rodzin, indywidualna opieka psychologiczna dla wychowanków – spotkania terapeutyczne,
- zorganizowanie spotkania nt. wykorzystania nowych form współpracy pomiędzy pracownikami placówki opiekuńczo-wychowawczej, a pracownikami PCPR w Sztumie, wypracowanie modelu współpracy,
- opracowanie programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy podopiecznym w celu uzyskania lokalu z zasobów gminnych.

Załącznik Nr 2 do Sprawozdania z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie za rok 2023

Sprawozdanie z realizacji: **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiat Sztumski 2023-2028**

INSTYTUCJE:	**MGOPS w Sztumie**	**MOPS w Dzierzgoniu**	**GOPS w Starym Targu**	**GOPS w Starym Dzierzgoniu**	**GOPS w Mikołajkach Pomorskich**	**PCPR w Sztumie**
Cel szczegółowy 1: Wsparcie środowisk rodzinnych						
Działania 1: Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego						
- liczba przeprowadzonych porad psychologicznych	299	294	6	250	-	253
- liczba przeprowadzonych konsultacji prawnych	171	23	4	120	-	84
- liczba porad innych specjalistów	591	93	-	-	-	3
Działania 2: Szkolenia i spotkania dla rodzin będących w kryzysie						
- liczba szkoleń	-	2	10	-	-	-
- liczba rodzin korzystających	-	20	10	-	-	-
Działania 3: Organizowanie interwencji kryzysowej						
- liczba oferowanych usług	-	2	-	-	-	3
- liczba oferowanych miejsc noclegowych	-	3	-	-	-	3
- liczba osób kierowanych do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	-	-	-	-	-	-
- liczba powstałych miejsc dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	-	-	-	-	-	Porozumienie w sprawie powierzenia realizacji zadania z Powiatem Kętrzyńskim
Działania 4: Środowiskowe wsparcie dzieci						

- liczba placówek wsparcia dziennego	-	4	6	1	1	-
- liczba organizowanych kolonii/zimowisk/wyjazdów dla dzieci	2	2	-	5	1	-
Działania 5: Przeciwdziałanie przemocy domowej, rówieśniczej						
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych nt. przemocy	10	1	1	-	-	1
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy	60	59	10	-	37	-
- liczba zespołów interdyscyplinarnych	1	2	1	1	2	-
- ilość pozyskanych środków finansowych na działania związane z przemocą	1	-	-	-	-	-
- liczba osób kierowanych do mieszkań chronionych/ośrodków wsparcia z powodu przemocy	7	-	-	-	-	-
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami pomocy społecznej, szkołami	5	2	-	-	-	-
Działania 6: Przeciwdziałanie uzależnieniom						
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych	5	20	3	-	14	-
- liczba wspólnych działań różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom	3	6	3	-	4	-
- liczba grup wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych członków rodziny	2	2	-	-	-	-
- liczba osób korzystających ze wsparcia i pomocy specjalistów	78	90	21	-	5	-

INSTYTUCJE:	**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie**
Cel szczegółowy 2: Wsparcie rozwoju rodzicielstwa zastępczego	
Działania 1: Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie sztumskim	
- liczba pozyskanych kandydatów na rodziny zastępczej	6
- liczba akcji promujących rodzicielstwo zastępcze	6
- liczba rodzin korzystających ze wsparcia i pomocy specjalistycznej	Psycholog – **39 rodzin**/ Radca prawny – **5 rodzin**
- liczba zorganizowanych grup wsparcia dla rodzin zastępczych / prowadzących rodzinny dom dziecka,	10

- kwota udzielonych świadczeń	3 796 994
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	13
- liczba zorganizowanych imprez kulturalnych na rzecz dzieci i rodzin zastępczych,	4
Działania 2: Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielnienia osoby opuszczające pieczę zastępczą	
- liczba osób usamodzielnianych objętych pracą socjalną, pomocą psychologiczną i prawną	socjalną - 10
- liczba osób usamodzielnianych, którym udzielono pomocy finansowej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie i na usamodzielnienie	38
- kwota udzielonych świadczeń	174 454,97 zł
- liczba osób, którym udostępniono miejsca w mieszkaniu treningowym	2

INSTYTUCJE:	**Powiatowy Urząd Pracy**
Cel szczegółowy 3: Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	
Działania 1: Aktywizacja lokalnego rynku pracy	
- wielkość stopy bezrobocia	5,1%
- liczba osób bezrobotnych w Powiecie	565
- liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych różnymi formami wsparcia przez Powiatowy Urząd Pracy	381
- liczba giełd pracy	8
Działania 2: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	
- liczba ofert pracy, staży, prac interwencyjnych	536
- liczba działających podmiotów ekonomii społecznej	5
- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych	10
- liczba złożonych wniosków na rozpoczęcie działalności gospodarczej	41
- łączna kwota refundacji stanowisk pracy	443 639,96 zł

INSTYTUCJE:	**MGOPS w Sztumie**	**MOPS w Dzierzgoniu**	**GOPS w Starym Targu**	**GOPS w Starym Dzierzgoniu**	**GOPS w Mikołajkach Pomorskich**	**PFRON/ ZAZ**

Cel szczegółowy 4: Integracja osób z niepełnosprawnościami i wsparcie seniorów						
Działania 1: Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością						
- liczba osób objętych pomocą w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej	-	-	-	-	1	51
- liczba nowo utworzonych i wyposażonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	-	-	-	-	-	-
- liczba osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w Zakładzie Aktywności Zawodowej	-	-	-	-	-	77
- liczba przedsięwzięć realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	4	-	-	-	-	-
Działania 2: Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami						
- kwota środków przekazanych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	-	62 224,98	-	-	-	275 005,78 zł
- kwota środków przekazanych na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	-	-	-	-	-	309 743,00 zł
- kwota środków przyznanych na dofinansowanie warsztatów terapii zajęciowej	-	-	-	-	-	1 671 440,00 zł
- kwota środków przekazanych w ramach świadczenia pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym celu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	-	-	-	-	-	71 638,65 zł
- liczba dostosowanych budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	-	-	2	2	7	3
- liczba projektów w ramach Programu wyrównywania różnic	-	-	1	-	-	4
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	54	17	21	21	-	32
- liczba osób niepełnosprawnych, która otrzymała wsparcie w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanej przez powiat	-	20	-	-	-	648
- liczba osób z niepełnosprawnościami, którym wypożyczono sprzęt w ramach wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	-	53	-	1	-	77
- liczba wydanych decyzji umieszczających w domu pomocy społecznej oraz kierujących do ośrodków wsparcia środowiskowych domów samopomocy	20 (ŚDS)	4	2	-	-	-
Działania 3: Pomoc dla seniorów						

- liczba ukazanych informacji / podjętych działań na temat zdrowego stylu życia	-	14	4	36	17	-
- liczba przedsięwzięć społeczno-kulturalnych, w których brały udział osoby starsze	3	19	8	5	13	-
- liczba osób starszych korzystających z pomocy wolontariuszy	7	20	-	-	-	-
- liczba miejsc opieki długoterminowej dla starszych osób niesamodzielnych,	1	1	-	-	-	-
- liczba klubów seniora	1	5	1	2	2	-
- liczba utworzonych domów dziennego pobytu, obiektów rehabilitacji	-	1	-	1	-	-
- liczba projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej dla osób starszych	1	-	1	2	1	1

INSTYTUCJE:	**Starostwo Powiatowe w Sztumie**
Cel szczegółowy 5: Współpraca z organizacjami pozarządowymi, sektorem ekonomii społecznej na rzecz różnych środowisk	
Działania 1: Wspieranie istniejących podmiotów ekonomii społecznej, organizacji pozarządowych	
- ilość zleconych zadań publicznych	6
- środki finansowe przekazane na rzecz działalności WTZ, ZAZ	847 143,60 zł
- ilość przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.	14

Zadania do realizacji w 2024 r.:

1. Rozwój poradnictwa rodzinnego (OPS).
2. Organizacja szkoleń dla rodzin w kryzysie.
3. Rozwój placówek wsparcia dziennego.
4. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
5. Rozwój interwencji kryzysowej.
6. Rozwój wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Załącznik Nr 3 do Sprawozdania z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie za rok 2023

Sprawozdanie z ***Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027***

INSTYTUCJE:		**MGOPS w Sztumie**	**MOPS w Dzierzgoniu**	**GOPS w Starym Targu**	**GOPS w Starym Dzierzgoniu**	**GOPS w Mikołajkach Pomorskich**	**PCPR w Sztumie**
Cele szczegółowy 1: Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej							
Działania nr 1: Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w powiecie sztumskim							
- Liczba instytucji, które przekazały dane na temat zjawiska przemocy		-	-	-	-	-	8
Działanie nr 2: Podnoszenie wiedzy oraz świadomości mieszkańców powiatu na temat przemocy domowej							
- Liczba kampanii profilaktycznych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym, w których uczestniczył OPS		10	1	1	-	-	-
- Ilość upowszechnionych materiałów (np. ulotki od innych instytucji) dot. przeciwdziałania przemocy domowej.		3	2	-	-	4	2
- Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów własnych dot. przeciwdziałania przemocy domowej.		15	-	-	-	-	1
- Liczba udostępnionych materiałów na stronach internetowych dot. przeciwdziałania przemocy domowej.		16	-	-	-	2	2
Cele szczegółowy 2: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom **<u>doświadczającym przemocy domowej</u>**							
Działania nr 1: Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej							
- Liczba opracowanych i realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.		-	-	-	-	-	1
- Liczba uchwał w sprawie przyjęcia powiatowych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.		-	-	-	-	-	1
Działania nr 2: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej							
- Liczba osób/rodzin pobierających świadczenia finansowe lub materialne w związku z występowaniem przemocy domowej.	finansowe	18/5	-	-	1	2/1	-
	materialne	11/3	-	-	-	0	-
- Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny w związku z występowaniem przemocy domowej.		6	1	2	-	2	-
- Liczba osób/rodzin korzystających ze świadczeń niematerialnych (programów, projektów, itp.) w związku z występowaniem przemocy domowej.		0	59	15	-	-	-
	psychologicznych	17	8	-	-	-	-

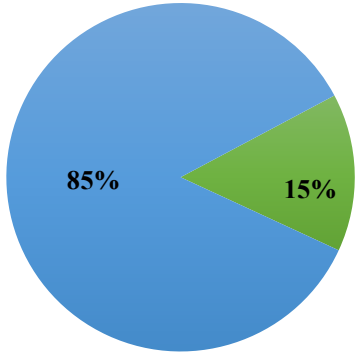
- Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy domowej:	prawnych	3	9	1	-	-	-
	socjalnych	40	42	15	-	23	1
Działanie nr 3: Utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej							
- Ilość utworzonych grup wsparcia.		-	-	-	-	-	-
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.		-	-	-	-	-	-
Działanie nr 4: Realizacja procedur" Niebieska Karta''							
- Liczba wszczętych „Niebieskich Kart".		49	32	15	9	5	1
- Liczba osób objętych procedurą „Niebieską Kartą".	kobiety	43	24	16	7	6	1
	mężczyźni	52	2	18	9	5	-
	dzieci	14	28	44	4	2	-
- Liczba przekazanych formularzy „Niebieskiej Karty".		-	-	-	-	-	1
Działanie nr 5: Powoływanie zespołów interdyscyplinarnych (ZI) i grup roboczych (GR)							
- Liczba posiedzeń ZI.		4	5	11	4	4	-
- Ilość utworzonych grup roboczych GR.		50	47	15	7	4	-
- Ilość posiedzeń GR.		172	58	19	7	14	-
- Liczba osób objętych pomocą GR.		69	116	78	9	9	-
- Liczba rodzin objętych pomocą GR.		41	32	15	9	5	-
Działanie nr 6: Zapewnienie schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej							
Zadanie nr 1: Prowadzenie mieszkania interwencyjnego dla osób doświadczających przemocy							
- Liczba utworzonych mieszkań		-	-	-	-	-	1
- Liczba posiadanych miejsc w mieszkaniu interwencyjnym.		-	-	-	-	-	3
- Liczba osób skierowanych przez OPS do mieszkania interwencyjnego w Sztumie.		3	-	-	-	-	-
Zadanie nr 2: Utworzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży							
- Ilość utworzonych i prowadzonych (np. na zlecenie) domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży		-	-	-	-	-	1
- Ilość miejsc dla osób dorosłych i małoletnich dzieci.		-	-	-	-	-	-
- Liczba osób skierowanych przez OPS do domu dla matek z małoletnimi dziećmi lub innego typu ośrodka wsparcia.	rodziny ogółem	1	-	-	-	-	-
	kobiety	1	-	-	-	-	-
	mężczyźni	0	-	-	-	-	-
	dzieci	3	-	-	-	-	-
Działanie 7: Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (p.p.d.)							
- Liczba dzieci umieszczonych w trybie art. 12a ustawy o p.p.d.		-	-	-	-	-	7

Działanie 8: Udostępnianie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy domowej						
- Liczba opublikowanych wykazów.	-	-	-	-	-	1
- Liczba instytucji, którym przekazano wykazy.	-	-	-	-	-	8
- Liczba aktualizacji wykazów.	-	-	-	-	-	2
Działanie 9: Kontynuowanie i rozwijanie działań PIK						
- Liczba osób korzystających z pomocy PIK	-	-	-	-	-	103
- Liczba szkoleń.	-	-	-	-	-	10
Działanie 10: Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową						
- Liczba opracowanych i realizowanych programów.	-	-	-	-	-	-
- Liczba podjętych działań.	-	-	-	-	-	-
- Liczba osób objętych wsparciem.	-	-	-	-	-	-
Cele szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań **wobec osób stosujących przemoc domową**						
Działanie nr 1: Opracowywanie i realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową						
- Liczba zrealizowanych programów.	-	-	-	-	-	-
- Liczba osób skierowanych przez instytucje do udziału w programie.	4	-	-	-	-	-
- Liczba osób, które przystąpiły do programu.	-	-	-	-	-	-
- Liczba osób, które ukończyły program.	-	-	-	-	-	-
Działanie 2: Monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu Programu						
- Liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie.	-	-	-	-	-	-
- Liczba osób, które ukończyły program.	-	-	-	-	-	-
Działanie 3: Promocja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc						
- Ilość opracowanych ulotek i plakatów.	-	-	-	-	-	2
- Umieszczenie informacji o programie na stronie PCPR.	-	-	-	-	-	1
- Liczba przesyłanych do instytucji papierowych broszur, ulotek, plakatów.	-	-	-	-	-	2
Działanie 4: Przekazywanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca						
- Liczba podmiotów, którym przekazano zaktualizowane Informatory.	-	-	-	-	-	8
Działanie nr 5: Pomoc specjalistyczna dla osób stosujących przemoc domową						
- Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej.	4	8	-	-	-	-
- Liczba osób korzystających z pomocy prawnej.	2	9	1	-	-	-
- Liczba osób uczęszczających na terapię uzależnień.	3	-	-	-	-	-

Działanie 6: Opracowanie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową						
- Liczba osób, które przystąpiły do programu.	-	-	-	-	-	-
- Liczba osób, która ukończyła program.	-	-	-	-	-	-
Cele szczegółowy 4: Wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz doskonalenie kadry instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług						
Działanie 1: Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe dla pracowników PCPR oraz kadr pomocy społecznej z terenu powiatu						
- Liczba przesłanych tematów szkoleń.	4	8	8	4	4	-
- Liczba szkoleń przeprowadzonych przez PCPR w danym roku.	-	-	-	-	-	1
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.	2	2	1	3	2	1
Działanie 2: Zapewnienie dostępu do wsparcia specjalistycznego, superwizji, coachingu itp. dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy						
- Liczba osób korzystających z wsparcia.	5	-	-	-	-	-
- Liczba przeprowadzonych działań wspierających.	5	-	-	-	-	-
Działanie 3: Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze m. in. przemocy domowej w powiecie sztumskim						
- Liczba podmiotów współpracujących.	-	-	-	-	-	8

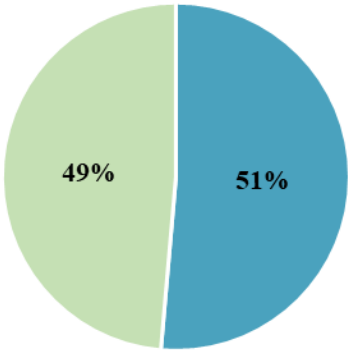
Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Sztumie za rok 2023	
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieskiej Karty - A" - **72**	
Liczba formularzy wszczynających procedurę	**55**
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	**17**
Liczba formularzy "Niebieskiej Karty - A" według miejsca zamieszkania osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - **72**	
miasto	**37**
wieś	**35**
Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową - **75**	
kobiety	**11**
mężczyźni	**64**
małoletni (chłopiec)	**0**
Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy - **125**	
fizyczna	**62**
psychiczna	**63**
innego rodzaju przemocy	**0**
Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - **88**	
kobiety	**57**
mężczyźni	**12**
małoletnie dziewczynki	**8**
M19ałoletni chłopcy	**11**

Sprawcy przemocy domowej

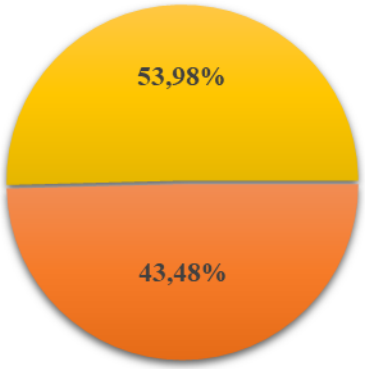
kobiety - 11 mężczyźni - 64

Obszar terytorialny przemocy w powiecie sztumskim

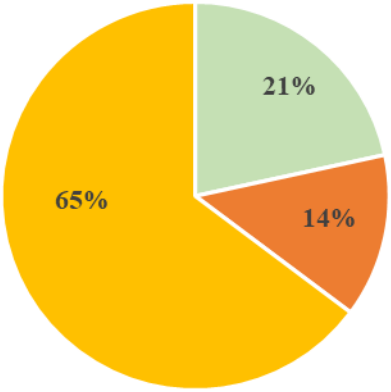
miasto - 37 wieś - 35

Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego

fizyczna - 62 psychiczna - 63

Osoby doznające przemocy domowej

małoletni - 19 mężczyźni - 12 kobiety - 57

Dane statystyczne Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu sztumskiego za rok 2023						
INSTYTUCJE:		GKRPA w Sztumie	GKRPA w Stary Targ	GKRPA w Mikołajkach Pomorskich	GKRPA w Starym Dzierzgoniu	GKRPA w Dzierzgoniu
Liczba osób nadużywających alkohol skierowanych do GKRPA	mężczyźni	17	14	10	11	-
	kobiety	10	7	2	3	-
w tym sprawcy przemocy domowej:	mężczyźni	7	12	3	4	-
	kobiety	3	3	0	0	-
Liczba wniosków skierowanych do Sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu dla osób nadużywających alkohol	mężczyźni	2	4	1	0	-
	kobiety	1	1	0	0	-
w tym sprawcy przemocy domowej:	mężczyźni	0	3	0	0	-
	kobiety	0	1	0	0	-

Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie dotyczące powiatu sztumskiego za rok 2023		
Lp.	Dane dotyczą art. 207 Kodeksu karnego	Liczba
1.	Ilość postępowań prowadzanych ogółem	54
2.	Ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	4
3.	Ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania	28
4.	Ilość zastosowanych środków zapobiegawczych	3
5.	Ilość wydanych nakazów opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą/osobami pokrzywdzoną/pokrzywdzonymi	1

Dane statystyczne Sądu Rejonowego w Kwidzynie II Wydział Karny dotyczące powiatu sztumskiego obejmujące rok 2023			
Lp.	Dane dotyczą art. 207 Kodeksu karnego		Liczba
1.	Osoby osadzone ogółem		5
2.	Osoby skazane ogółem		4
	w tym kara pozbawienia wolności	mężczyźni	3
		kobiety	1
3.	Osoby skazana na karę pozbawienia wolności, w stosunku do których orzeczono	bezwzględna kara pozbawienia wolności	0
		warunkowo zawieszone kary pozbawienia wolności	3
4.	Orzeczone środki karne, co do skazanych	zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych osób	2
		dozory kuratorskie	2
		nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	2
		obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	0
		obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu	2
		obowiązek leczenia odwykowego (alkohol i środki odurzające)	0
5.	Osoby pokrzywdzone	kobiety	2
		dzieci	3
		mężczyźni	0
6.	Umorzenia	kobiety	0
		mężczyźni	1

Zadania do zrealizowania w 2024r.:

1. Kontynuacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową i współpraca przy realizacji programu (PCPR Sztum, OPS, Policja, Sąd).
2. Opracowanie i upowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat przemocy i jej negatywnych skutków (PCPR Sztum).
3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego (OPS),
4. Powoływanie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (OPS, PCPR).

5. Opracowanie i realizacja programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową (PCPR).
6. Opracowanie i realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.
7. Ulepszenie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej (PCPR,OPS, SĄD).

Załącznik Nr 4 do sprawozdania

z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie

Sprawozdanie z realizacji
„Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2021-2030" w 2023 roku

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2030", zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą Nr XXIII/172/2021 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 30 kwietnia 2021 r.

Celem głównym Programu jest wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w Powiecie Sztumskim, zwiększenie ich możliwości, tak aby mogły w pełni korzystać ze swoich praw i uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym

Program zakłada działania w następujących obszarach:

I. Integracja środowiska lokalnego z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami.
II. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.
III. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.
IV. Wyrównywania szans w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych.
V. Dostępność w zakresie rehabilitacji leczniczej i usprawniającej.
VI. Rozpowszechnianie wiedzy związanej z niepełnosprawnością oraz dostęp osób niepełnosprawnych do informacji.

Program jest realizowany przez szereg podmiotów, w tym: jednostki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Sztumie, Pomorski Oddział Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego, placówki oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Realizację poszczególnych celów przedstawiono poniżej

I. Integracja środowiska lokalnego z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami

Główne zadania:

1) współpraca miedzy instytucjami samorządowymi i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
2) podejmowanie inicjatyw przez organizacje pozarządowe działające na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w organizacji wspólnych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, festynów i pikników,
3) wpieranie i promowanie działalności klubów seniora,
4) propagowanie zatrudnienia asystenta osoby niepełnosprawnej,
5) promowanie wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym,
6) likwidacja barier architektonicznych w szczególności w obiektach pożytku publicznego, a także dostosowania infrastruktury technicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz likwidacja barier transportowych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wypłaciło dofinansowanie ze środków PFRON z zakresu dofinasowania sportu kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w łącznej kwocie**: 11 800,00 zł**

   Wsparcie finansowe zostało udzielone Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „Radość i Słońce" w Sztumie, do poniższego projektów:

   - Wyjazd na XXXIII Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe na Jasnej Górze,

   Wsparcie finansowe zostało udzielone Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarządu Rejonowego w Sztumie, do poniższego projektu:

- Dzień Osoby Niepełnosprawnej i Dzień Seniora

Wsparcie finansowe zostało udzielone Stowarzyszeniu ‘Do Życia Przez Życie” w Uśnicach, do poniższego projektu:

- Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych

2. Powiat Sztumski dofinansował następujące zadania:

1) ***Poznaj malownicze Kaszuby*** **–** w ramach zadania Nadwiślańska Fundacja Rozwoju zorganizowała trzydniową wycieczkę do Płocka, Nieborowa, Łowicza i Łodzi. W wycieczce uczestniczyło 50 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu powiatu sztumskiego. Zadanie miało na celu zintegrowanie i aktywizację osób w starszym wieku, ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozbudowanie zainteresowań polską historią i architekturą. Zadanie realizowane było w okresie od 23.03. do 11 07. 2023 r.
2) ***Łódzkie okiem seniorów*** **–** organizacja trzydniowej wycieczki integracyjnej. W ramach zadania Stowarzyszenie Seniorów Dzierzgońskich zorganizowało trzydniową wycieczkę do Płocka, Nieborowa, Łowicza i Łodzi. W wycieczce uczestniczyły 42 osoby starsze i niepełnosprawne z terenu powiatu sztumskiego. Zadanie miało na celu zintegrowanie osób niepełnosprawnych w starszym wieku i aktywizację społeczną, ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu oraz rozbudowanie zainteresowań polską historią i architekturą. zadanie realizowane było w okresie od 06.04.do 11.07. 2023 r.

3. Od 2012 roku do chwili obecnej funkcjonuje na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Uśnicach i prężnie wspiera działania na rzez osób z niepełnosprawnościami Stowarzyszenie Do Życia Przez Życie, którego członkami są przede wszystkim pracownicy SOSW w Uśnicach oraz rodzice podopiecznych. Stowarzyszenie prowadzi również Środowiskowy Dom Samopomocy w Czerninie dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami oraz zaburzeniami psychicznymi. Wielu z absolwentów SOSW w Uśnicach uczęszcza na zajęcia do ŚDS w Czerninie.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu współpracował z Fundacją Rozwoju Potencjału Społecznego „Wspólna Sprawa”, która działa na rzecz m.in. osób z niepełnosprawnością. Ponadto w partnerstwie z fundacją realizował program „Aktywni+” dofinansowany ze środków rządowego programu wieloletniego na rzecz osób starszych na lata 2021-2025. Dzięki ww. programowi 15 uczestników wzięło udział w 4 wydarzeniach kulturalnych, tj.: obchody Dnia Edukacji Narodowej, Święta Niepodległości, Dzień Seniora oraz spotkanie wigilijne w Przezmarku. Ponadto w ramach programu odbyły się dwa wyjazdy do kinoteatru i sanktuarium w Kwidzynie.

Osoby niepełnosprawne uczestniczyły w integracji ze społeczeństwem podczas różnego rodzaju akcji pomocowych lub wydarzeń kulturalnych, np. wolontariusze ze szkoły podstawowej w Starym Dzierzgoniu wraz z seniorami z klubu „Senior+” wypiekali pierniki na potrzeby akcji „Podziel się Wigilią”, przedstawiciele samorządu uczniowskiego ze szkoły podstawowej w Myślicach odwiedzili seniorów w domu seniora „Po Sąsiedzku” ze słodkim poczęstunkiem.

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu współpracuje m.in. z instytucjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Uśnicach,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kołozębiu,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Malborku,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie: Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu oraz Centrum Wsparcia w Blunakach,
- Spółdzielnia Socjalna „Sercem do Ludzi” w Dzierzgoniu,
- Nadwiślańska Fundacja Rozwoju w Dzierzgoniu.

Ośrodek podejmował w 2023 roku inicjatywy przez organizacje pozarządowe na rzecz integracji osób niepełnosprawnych: wspólne imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne, festyny, pikniki:

1) piknik profilaktyczny „Zdrowie-dobry wybór”, Ogólnopolski Przegląd Sztuki Integracyjnej „Supersprawni”,
2) projekt „Pomorskie z Ukrainą”
3) zajęcia cykliczne w grupie wsparcia w Centrum Wsparcia Rodziny w Dzierzgoniu,

4) spotkania międzypokoleniowe w klubie „Senior+” w klubie „Katarzynka” w Dziennym Domu Pobytu w Dzierzgoniu.

6. Na terenie Gminy Mikołajki Pomorskie funkcjonują dwa kluby seniora. Pierwszy został utworzony w roku 2020 „Senior+”, którego przedmiotem działania jest w szczególności aktywowanie środowiska seniorów do wspólnego i zorganizowanego spędzania czasu wolnego oraz motywowanie seniorów do działań na rzecz samopomocy i wolontariatu. Początkowo klub liczył 20 osób, natomiast od roku 2023 zwiększyła się liczba uczestników do 30 osób. Klub daje możliwość seniorom korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej i kulturalnej.
Drugi klub seniora „Pozytywka” został utworzony w ramach projektu pn. „ Centrum Integracji Usług Społecznych w Gminie Mikołajki Pomorskie’ funkcjonuje od kwietnia 2021 roku i liczy 40 seniorów z gminy Mikołajki Pomorskie. W ramach projektu seniorzy do października 2023 roku otrzymali wszechstronny wachlarz wsparcia w postaci następujących zajęć i warsztatów: florystycznych, z prawnikiem, z psychologiem, warsztatów zdrowego odżywiania, zajęć ruchowych, tanecznych, warsztatów z zakresu komunikacji i radzenia sobie ze stresem, walki ze stereotypami. Nad seniorami czuwa animator, który urozmaica codzienny czas seniorom poprzez wspólne gry stolikowe, karciane oraz zajęcia z szycia na maszynie i wiele innych. Seniorzy brali również udział w wielu wycieczkach krajoznawczych oraz regularnych wyjazdów do kina, teatru, filharmonii oraz na basen.

7. Na terenie Gminy Stary Targ istnieje trend większego angażowania się seniorów w działania charytatywne czy też działania organizacji społecznych dających możliwość aktywnego spędzania czasu na rzecz innych. Dobą praktyką jest organizacja przez działaczy miejscowego Caritasu wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci, czy też organizacja spotkań i balów dla mieszkańców gminy. Caritas wypożycza bezpłatnie sprzęt rehabilitacyjny. Realizacja polityki senioralnej to przede wszystkim pomoc osobom starszym w zachowaniu samodzielności, jak i w zachowaniu sprawności fizycznej i psychicznej poprzez przygotowanie dostępności infrastruktury do ich potrzeb i możliwości. Jest to zmiana sposobu postrzegania seniorów przez społeczeństwo lokalne przez organizację imprez integracyjnych jak i przez prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej wśród dzieci i młodzieży.

8. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w 2023 roku udzielił wsparcia lub powierzył realizację zadań publicznych następującym organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych:

1) Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca” w Sztumie, nazwa zadania „Specjalistyczne usługi opiekuńcze wsparciem dla chorego z zaburzeniami psychicznymi”, kwota udzielonej dotacji wyniosła 236 000 zł (kwota wykorzystana 224 730 zł). Specjalistyczne usługi opiekuńcze są zadaniem zleconym gminie, cala kwota dotacji pochodziła ze środków przyznanych prze Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku. Celem zadania było zwiększenie samodzielności psychicznej, fizycznej oraz społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi w życiu codziennym.
2) Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca” w Sztumie, nazwa zadania „Opieka paliatywna darem serca dla chorego”, kwota udzielonej dotacji 7 000 zł (w całości wykorzystana). Celem zadania było zapewnienie komfortu życia oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobie chorej i wsparcia jej opiekunów poprzez edukację i pomoc w opiece.
3) Stowarzyszeniu „Do Życia Przez Życie” w Uśnicach, nazwa zadania „Prowadzenie na terenie Gminy Sztum Środowiskowego Domu Samopomocy w Czerninie dla 19 os. Typu A i B”, kwota udzielonej dotacji 604 908 zł (kwota wykorzystana 587 565,63 zł). Nadrzędnym celem działalności ŚDS jest zapewnienie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi, które mają trudności w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem.
Podjęto następujące działania integrujące osoby niepełnosprawne w środowisku lokalnym:
    a) udział podopiecznych w organizowanych warsztatach w ramach projektu MGOPS w Sztumie, który pozwolił na rozwój zainteresowań, poszerzenie wiedzy o otaczającym świecie i integrację uczestników,
    b) organizacja zbiórki karmy na rzecz Sztumskich Bezdomniaków wraz z dziećmi i młodzieżą ze Szkoły Podstawowej w Czerninie, wsparcie w organizacji kiermaszu, koncertu,
    c) wspólne zajęcia, spotkania i warsztaty z uczniami SOSW w Uśnicach,

d) udział w turniejach w ramach Olimpiady Specjalne – Pomorskie, integracja, nauka zdrowej rywalizacji,
e) współpraca z okolicznymi ŚDS poprzez integrację oraz wzmacnianie poczucia przynależności.

4) Fundacji „Przystań" w Pogorzałej Wsi, nazwa zadania „Rodzinny Dom Pomocy", kwota udzielonej dotacji wyniosła 307 200 zł (kwota wykorzystana 228 645 zł). Głównym celem zadania było zapewnienie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych mieszkańcom Rodzinnego Domu Pomocy w Postolinie.
5) Parafii Rzymskokatolickiej Św. Anny w Sztumie, nazwa zadania „Zorganizowanie wigilii dla osób samotnych, bezdomnych, starszych, niepełnosprawnych i najuboższych mieszkańców Miasta i Gminy Sztum", kwota udzielonej dotacji wyniosła 13 500 zł (w całości wykorzystana). Celem spotkania była integracja ww. osób ze społeczeństwem.
6) Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarządu Rejonowego w Sztumie, nazwa zadania „Spotkanie opłatkowe", kwota udzielonej dotacji wyniosła 2 000 zł (w całości wykorzystana). Realizacja zadania polegała na organizacji spotkania opłatkowego, podczas którego możliwa była integracja osób starszych i niepełnosprawnych.
7) Polskiemu Związkowi Niewidomych, Okręg Pomorski, nazwa zadania „Międzynarodowy Dzień Białej Laski" kwota udzielonej dotacji wyniosła 2 000 zł (w całości wykorzystana). Celem zadania była integracja osób niewidomych i słabowidzących.
8) Od miesiąca grudnia 2020 r. do kwietnia 2023 r. realizowany był projekt partnerski pn. „Siła Współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Partnerstwo związane pomiędzy Miastem i Gminą Sztum, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sztumie, Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca" w Sztumie oraz spółdzielnią socjalną „Iskra" pozwoliło na objecie kompleksowym wsparciem osób z terenu Miasta i Gminy Sztum, w tym; rodzin, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. Całkowita wartość projektu wyniosła 1 292 073, 89 zł. W okresie od 01.05.2023 r. do 31.10.2025 r. Miasto i Gmina Sztum wraz z partnerami projektu deklarują instytucjonalną gotowość do realizacji usług w ramach trwałości projektu.

Ponadto w 2023 roku MGOPS w Sztumie, w imieniu Miasta i Gminy Sztum, pozyskał środki finansowe w ramach programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności" – edycja 2023 r. Na realizację zadania publicznego pn. „W labiryncie zależności". Ww zadanie skierowane było do osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną oraz do ich rodzin, a także do osób pracujących zawodowo z osobami niepełnosprawnymi oraz uczniów placówek oświatowych z terenu miasta i gminy Sztum. W kierunku integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną ze środowiskiem lokalnym zrealizowane zostały działania dla uczestników ŚDS w Czerninie oraz uczniów placówek oświatowych z terenu miasta i gminy Sztum poprzez organizację gry terenowej „tereNOWA przygoda" oraz dla uczniów SOSW w Uśnicach poprzez organizację spotkania integracyjnego „Wspólny świat"
Realizacja zadania publicznego pozwoliła na wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną na wielu płaszczyznach życia.

Program Wyrównywania Różnic między Regionami III – realizowany jest głównie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.
Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
Ponadto realizacja programu ma na celu stworzenie warunków dla wzrostu liczby osób z niepełnosprawnością, zatrudnionych na nowym rynku pracy, obejmujące m.in. stopniowe zwiększenie uczestnictwa w szkolnictwie powszechnym dzieci niepełnosprawnych (infrastruktura szkół, kwalifikacje nauczycieli) zmodernizowanie chronionego rynku pracy oraz jego roli, zapewnienie powszechnej dostępności do wysokiej jakości rehabilitacji, zmiany w systemie finansowania wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, dostosowanie środków transportu do obsługi i przewożenia osób niepełnosprawnych.
W ramach programu mogą być realizowane następujące obszary:

obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych,
obszar B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
obszar C - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
obszar D - likwidacja barier transportowych,
obszar E - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
obszar F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej,
obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 28.02.2023 r. złożyło w Oddziale Pomorskim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku Wystąpienie w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze F.
Przyznano dofinansowanie na realizację poniższego projektu w łącznej kwocie – 45 820,48 zł

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie pn. „*Bezpieczne WTZ – remont łazienki"* w obszarze F.

W 2023 roku zakończona została realizacja następujących projektów:

1) *„Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z siedzibą w Dzierzgoniu",* kwota wykorzystana ze środków PFRON: 22 430,64 zł
2) *„Przystosowanie łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych w budynku Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami"*
   kwota wykorzystana ze środków PFRON: 12 177,37 zł
3) *„Modernizacja dachu WTZ Dzierzgoń"* kwota wykorzystana ze środków PFRON: 160 000,00 zł
4) *„Zakup samochodu typu MIKROBUS do przewozu Osób niepełnosprawnych do Dziennego Domu Pobytu w Dzierzgoniu"* kwota wykorzystana ze środków PFRON: 100 000,00 zł

II. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim poprzez:

1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, poprzez finansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zakres działań i wysokość wydatków w 2023 r. ujęto w poniższej tabeli.

Tab. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez PCPR w Sztumie.

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 1 504 296,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	766 896,-
2.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	737 400,-
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych*:* 297 943,-		
1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	252	X
2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	168	297 943,-
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 71 638,65		
1.	Złożone wnioski	40	434 769,27
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	23	71 638,65
	-z tego na bariery architektoniczne	16	62 080,10
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	5	5 958,55-
	-z tego na bariery techniczne	2	3 600,-
	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów*:* 275 005,78		
1.	Złożone wnioski	437	592 233,55
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	231	275 005,78
	V Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 11 800,-		
1.	Złożone wnioski	9	64 760,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	3	11 800,-
	VI. Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu: 13 107,71		
1.	Złożone wnioski	1	13 108,-
2.	Wypłacone dofinansowanie	1	13 107,71

Ogółem wykorzystane środki PFRON na realizacje zadań z zakresu rehabilitacji społecznej: **2 173.791,14 zł**
Zwroty niewykorzystanych środków PFRON:
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: **62,86 zł**

W roku 2023 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie nadal realizował program „Aktywny samorząd", adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.
Program finansowany jest ze środków PFRON.
W ramach programu realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
    - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
    - Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
    - Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);
    - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
    - Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
    - Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
    - Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);
    - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
    - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
    - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
    - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);
4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w: w szkole policealnej, w kolegium, w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które mają przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2023 r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programu w kwocie 330 000,00 zł oraz 21 450,00 zł na obsługę, promocję oraz ewaluację programu. Łącznie 351 450,00 zł.

Do końca 2023 r. wpłynęło **53** wniosków:
Moduł I - 21 wniosków
Moduł II – 32 wniosków

Do realizacji w wyniku pozytywnych decyzji przekazano 49 wniosków.
Przyznano dofinansowanie wg poszczególnych modułów:
Moduł I –197 038,72 zł
Moduł II –125 731,25 zł

Łącznie na dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd" wg zawartych umów wydatkowano kwotę 322 769,97 zł oraz 21 450 zł na obsługę, promocję i ewaluację programu. Niewykorzystana część środków w wysokości 11 028,11 zł została zwrócona do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Od sierpnia 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie podjęło współpracę z PFRON przy realizacji programu:

- „Samodzielność-Aktywność-Mobilność" – Mieszkanie dla Absolwenta.
- „Samodzielność-Aktywność-Mobilność" – Dostępne Mieszkanie

Celem programów jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2023 r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programów w kwocie 106 788 zł (w tym 5 085,14 zł na obsługę programów).
Na dzień 31.12.2023 r. nie wpłynął żaden wniosek.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie powiatu sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2022 zawartym w dniu 21.12.2022 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w 2023 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 85 211,00 zł.
Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dzierzgoniu.

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2022 zawartym w dniu 21.12.2022 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w 2023 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 81 933,00 zł.

Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w roku 2023 realizowały zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 r.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Sztumie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2023 r. zwołano dwa posiedzenia Rady (w tym jedno zdalnie z uwagi na okres letnio - wypoczynkowy) oraz Rada wydała cztery opinie. Głównym tematem spotkań było opiniowanie uchwał Rady i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy Zespól ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień zgodnych z przepisami o pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawania kart parkingowych i legitymacji osób niepełnosprawnych

Na podstawie porozumienia pomiędzy Powiatem Malborskim, a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2023 r. wyglądało następująco:

6281- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego 1146,
6070- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego 1098,
1734- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego 268,
1478- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego 235**.**

III. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Działania w obszarze rehabilitacji zawodowej prowadzone są przez Powiatowy Urząd Pracy z/s w Dzierzgoniu Źródłem finansowania są w głównej mierze środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Zakres działań i wysokość wydatków w 2023 r. ujęto w poniższej tabeli.

Tab. Rehabilitacja zawodowa – środki PFRON.

	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu: 13 107,71		
1.	Złożone wnioski	1	13 108,-
2.	Wypłacone dofinansowanie	1	13 107,71

W wyniku działań prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy z/s w Dzierzgoniu w 2023 r (finansowanych ze środków innych niż PFRON),:

1) 2 spółdzielnie socjalne skorzystały z form wsparcia w zakresie stażu,
2) udzielono dla 23 osób indywidualne porady, dla 8 osób porad grupowych oraz dla 3 osób odbyły się spotkania informacyjne,
3) 2 osoby zatrudniono w ramach prac interwencyjnych,
4) organizacja dla 7 osób bezrobotnych staży zawodowych u pracodawcy celem zdobycia doświadczenia zawodowego,
5) 1 osobie udzielono refundacji kosztów wyposażenia i/lub doposażenia stanowiska pracy,
6) świadczono usługi informacyjne w zakresie warunków wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych przy okazji spotkań z pracodawcami, w celu promowania inkluzji na rynku pracy oraz ułatwienia integracji osób z niepełnosprawnościami w środowisku zawodowym.

Zakład Aktywności Zawodowej „Pod dobrym aniołem" w Sztumie

Zakład Aktywności Zawodowej od 21 grudnia 2005 roku jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną powiatu sztumskiego. Od 01.01.2010 roku. działa jako samorządowy zakład budżetowy.

Zakład został stworzony jako pierwszy w województwie pomorskim w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w stosunku do których orzeczono znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Kwota dotacji z powiatu sztumskiego na częściowe funkcjonowanie zakładu w 2023 roku wyniosła 680 000 zł co stanowi 10,91 % wszystkich przychodów ZAZ-u.

W 2003 r. w zakładzie było zatrudnionych 72 osoby z niepełnosprawnością, w tym: 39 osób o stopniu znacznym i 33 osób o stopniu umiarkowanym.

Koszt rocznego utrzymania pracownika – średnio roczny koszt samych wynagrodzeń wynosi 62 481,47 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy.

Zakład nawiązał współpracę ze Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie w zakresie umożliwienia odbywania nieodpłatnych praktyk zawodowych.

W zakładzie opieką osoby niepełnosprawne objęte są wsparciem ze strony: lekarza rehabilitacji, pielęgniarki, terapeuty zajęciowego, psychologa i pracownika socjalnego.

IV. Wyrównywanie szans w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych.

Zadania edukacji w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami obejmują w szczególności:

1) wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością poprzez terapię pedagogiczną, psychologiczną i logopedyczną,
2) udzielanie kompleksowej pomocy dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzinom w ramach zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dzieci,
3) wspieranie niepełnosprawnej młodzieży w podejmowaniu decyzji edukacyjno- zawodowych,
4) zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością dostępu do edukacji na wszystkich szczeblach nauczania,
5) wspieranie niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych w podejmowaniu edukacji na poziomie wyższym,

6) wspieranie działań z zakresu integracji, wyrównywania szans życiowych i przeciwdziałanie dyskryminacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Działania podjęte w powyższym zakresie.

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie ma w swoich kompetencjach wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz z problemami zdrowotnymi i niedostosowanej społecznie wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki oraz metod pracy.
W roku szkolnym 2022/2023 wydano 225 orzeczeń do kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.
Tab. Liczba wydanych orzeczeń w roku szkolnym 2022/2023

Rodzaj schorzenia	**2022/2023**
Niepełnosprawni intelektualna lekkiego stopnia	71
Niepełnosprawni intelektualna znacznego i umiarkowanego stopnia	16
Słabe widzenie	2
Słabe słyszenie	4
Niepełnosprawność ruchowa	23
Niepełnosprawność sprzężona	8
Autyzm, w tym Zespół Aspergera	22
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	18
Nauczanie indywidualne	26
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	1
Wczesne wspomagania rozwoju	34
Ogółem	225

2. Wspieranie niepełnosprawnej młodzieży w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kołozębiu realizowane jest na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb uczniów, za pośrednictwem wielu zróżnicowanych działań: zajęcia wychowawcze, zajęcia z doradcą zawodowym, preorientacja zawodowa, wycieczki zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami rożnych grup zawodowych.
SOSW w Kołozębiu zapewnia dostęp do edukacji na szczeblu szkoły podstawowej i branżowej I stopnia, podstawą pracy z uczniem jest stworzenie indywidualnego planu pracy z uczniem przy udziale rodziców i instytucji. Ośrodek podejmuje też działania mające na celu zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych likwidując bariery architektoniczne poprzez przeprowadzane prace remontowe i modernizacyjne budynku, uwzgledniające zasady projektowania uniwersalnego.
SOSW w Kołozębiu prowadził działania z zakresu integracji, wyrównywania szans życiowych o przeciwdziałania dyskryminacji uczniów z niepełnosprawnością, poprzez: udział w wymianie międzynarodowej projektu ERASMUS+, organizacja wigilii środowiskowej, wyjazdy na konkursy międzyszkolne i na szczeblu wojewódzkim, wycieczki szkolne, imprezy integracyjne o zasięgu powiatowym (dzień dziecka, dzień otwarty szkoły).

Kadra pedagogiczna SOSW w Kołozębiu szkoliła się w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi poprzez uczestnictwo w projektach i szkoleniach min, takich jak: „Efektywna praca zespołowa w szkole" „Diagnozowanie przemocy w szkole oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych" „Mediacje w szkole" „Pierwsza pomoc dla osób niepełnosprawnych".

3. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Uśnicach uczestniczą w praktykach wspomaganych na ternie ZAZ w Sztumie w zawodzie papiernik. Praktyki organizowane są na mocy porozumienia pomiędzy placówkami. Przed podjęciem praktyki uczniowie przechodzą odpowiednie szkolenie z zakresu BHP dotyczące stanowiska pracy.

Ośrodek zapewnia edukację osobom z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, umiarkowanym i głęboką na wszystkich poziomach, rozpoczynając od wczesnego wspomagania rozwoju dziecka kończąc na szkole PDP. Do 24 roku życia dla osób ze znaczną i umiarkowaną niepełnosprawnością, a do 25 roku życia z głęboką niepełnosprawnością.

SOSW w Uśnicach podejmuje w sposób ciągły i na bieżąco następujące działania mające na celu integrację, przeciwdziałające dyskryminacji oraz wyrównywania szans życiowych osób z niepełnosprawnościami:

1) wspólne kolędowanie 11.01.2023 r. w Szkole Podstawowej nr 2 w Sztumie,
2) warsztaty świąteczne 15.03.2023 r w SP nr 2 w Sztumie, ŚDS w Czerninie,
3) koncert dobroczynny 15.03.2023 r. w RTI w Dzierzgoniu,
4) międzywojewódzki konkurs wokalny "Co babcia i dziadek śpiewali, kiedy byli mali" 17.03.2023 r. w SOSW im. Marii Grzegorzewskiej w Malborku,
5) akcja sprzątania brzegów jeziora zajezierskiego 25.03.2023 r,
6) rajd integracyjny 28.03.2023 r,
7) warsztaty Wielkanocne 29.03.2023 r,
8) niebieskie igrzyska 18.04.2023 r,
9) kwidzyńskie forum teatralne szkolnictwa specjalnego 11.05.2023 r. w MOW w Kwidzynie,
10) festyn rodzinny 02.06.2023 r,
11) spotkanie integracyjne 24.10.2023 r. w ŚDS w Malborku,
12) VIII przegląd twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych 23.10.2023 r. w SCK w Sztumie,
13) dzień tolerancji 18.11.2023 r. w ZSP w Dzierzgoniu,
14) warsztaty świąteczne 05.12.2023 r,
15) mikołajki 06.12.2023 r. w ZSP w Dzierzgoniu,
16) świąteczny konkurs dobroczynny 12.12.2023 r. w SCK w Sztumie,
17) kolędowanie 19.12.2023 r. w ZOL w Sztumie,
18) praktyki wspomagane, cykliczne raz w miesiącu w ZAZ w Sztumie,
19) praktyki wspomagane, cyklicznie dwa razy w miesiącu w KRAM w Dzierzgoniu.

W SOSW w Uśnicach szkolenia kadry odbywają się na bieżąco zgodnie z potrzebami. W roku 2023 odbyły się następujące szkolenia w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi:

- komunikacja w zakresie nauczyciel-uczeń,
- terapia dźwiękiem-metoda Petera Hessa,
- naturalne konsekwencje w Pozytywnej Dyscyplinie,
- postępowanie w cukrzycy w przypadku dziecka z wieloma schorzeniami,
- zmysły, jak interpretować różne zachowania dzieci,
- niezwykły świat autyzmu-fakty i mity,
- techniki oddechowe i relaksacyjne jako metoda redukcji stresu,
- pozytywna dyscyplina jako metoda porozumiewania bez przemocy.

4. Zespól Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach wspiera niepełnosprawną młodzież w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych poprzez następujące działania:

1) zajęcia doradztwa zawodowego w ramach godzin lekcyjnych,
2) porady/rozmowy indywidualne z pedagogiem/psychologiem, kierownikiem praktycznej nauki zawodu w ramach konsultacji, zarówno dla uczniów jak i dla rodziców,
3) udział uczniów w dniu otwartym szkoły, wyjazdach promocyjnych do szkół podstawowych,
4) udział uczniów w wycieczkach przedmiotowych, targach edukacji i pracy,

5) stała współpraca z pracodawcami, w celu zapewnienia odpowiednich warunków do nauki zawodu,
6) zapewnienie uczniom zajęć wyrównawczych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz konsultacji z poszczególnych przedmiotów w ramach godzin dyspozycyjności nauczycieli,
7) dostosowywane są warunki egzaminów zewnętrznych do potrzeb oraz niepełnosprawności uczniów,
8) egzamin maturalny, egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie,
9) włączenie uczniów „Projekt Kariera" organizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku – cykl zajęć on-line wspierających planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej,
10) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Dzierzgoniu – spotkania warsztatowe dla uczniów.

ZSZ w Barlewiczkach zapewnia uczniom z niepełnosprawnością poziom kształcenia przez siebie wybranym zawodzie zarówno w branżowej szkole I stopnia jak i technikum, jeżeli nie ma przeciwskazań ze strony lekarza medycyny pracy. Ponadto zapewnia zakwaterowanie w internacie, co umożliwia ukończenie szkoły w przypadku trudności z dojazdem.

ZSZ w Barlewiczkach organizuje spotkania z przedstawicielami szkół wyższych, szkół policealnych, doradztwo zawodowe na poziomie wyboru szkół wyższych, rozmowy z wychowawcami na lekcjach wychowawczych oraz w czasie zajęć rewalidacyjnych oraz zapewnia udział uczniów w wyjazdach na uczelnie wyższe.

W ramach integracji uczniów z niepełnosprawnościami ZSP w Barlewiczkach podejmuję następujące działania:

1) uczniowie uczestniczą we wszystkich uroczystościach i akcjach organizowanych w szkole, jak i również poza nią,
2) uczniowie biorą udział w klasowych spotkaniach integracyjnych, wycieczkach szkolnych, wyjściach klasowych,
3) uczniowie są angażowani w szkolny wolontariat, działania szkolnego koła Caritas i samorządu uczniowskiego,
4) uczniowie biorą udział w projekcie finansowanym ze środków programu Erasmus+ - uczestniczą w praktykach za granicą,
5) zajęcia ze specjalistami szkolnymi w ramach godzin z wychowawcą na temat tolerancji, akceptacji wobec innych,
6) organizowane jest wsparcie dla uczniów w ramach pomocy koleżeńskiej,
7) udział uczniów w konkursach szkolnych: przedmiotowych, fotograficznych, plastycznych,
8) integracja uczniów poprzez współpracę ze SOSW w Uśnicach, np. podczas organizacji warsztatów świątecznych, Uśnice dla Autyzmu.

W ZSP w Barlewiczkach szkolenia kadry odbywają się na bieżąco zgodnie z potrzebami. W roku 2023 odbyły się następujące szkolenia w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi:

- szkolenia indywidualne, studia podyplomowe, kursy on-line, konferencje w zakresie komunikacji, zaburzeń, problemów dzieci i młodzieży, metod pracy dostosowanych do potrzeb uczniów,
- udział specjalistów szkolnych oraz wychowawców w cyklicznych spotkaniach grupy wsparcia w PPP w Sztumie,
- szkolenia rady pedagogicznej w zakresie warunków przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, depresji młodzieży,
- bieżąca wymiana informacji miedzy nauczycielami, wychowawcami, specjalistami szkolnymi, pielęgniarką szkolną w zakresie udzielania pomocy uczniom z niepełnosprawnościami, dostosowywanie warunków kształcenia do zaleceń PPP oraz lekarzy specjalistów.

5. Zespól Szkól im. Cypriana Kamila Norwida w Dzierzgoniu wspierając młodzież niepełnosprawną organizuje poza tradycyjnymi zajęciami z doradcą zawodowym (według planu) także indywidualne porady i konsultacje np. w PUP w Dzierzgoniu.

Szkoła jest w pełni przygotowana do przyjęcia uczniów z niepełnosprawnościami np. wyposażona jest w windę i podjazdy. Zapewniane jest nauczanie indywidualne według stosownego orzeczenia.

Uczniowie niepełnosprawni, którzy zdają maturę zachęcani są do kontynuacji nauki na studiach wyższych. Mogą też liczyć na pomoc w wyborze uczelni.

W ramach integracji uczniowie ZS w Dzierzgoniu biorą udział we wszystkich działaniach szkoły, nie są wykluczani np. z wycieczek czy wyjazdów. Szkoła współpracuje ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin w Dzierzgoniu w ramach wolontariatu. Szkoła organizuje także spotkania integracyjne z wychowankami SOSW w Uśnicach, zajęcia te uczą tolerancji. Na początku roku szkolnego wszyscy nauczyciele zapoznają się z zaleceniami w zakresie pracy z uczniem z niepełnosprawnościami przygotowują wynikające z tego dostosowania.

6. Zespól Szkół im. Jana Kasprowicza w Sztumie w zakresie wsparcia niepełnosprawnej młodzież podejmuje następujące działania:

1) wyjazdy do wyższych uczelni z zakresu doradztwa zawodowego, celem wyboru dalszego kierunku kształcenia,
2) organizacja zajęć z zakresu doradztwa pod kątem rekrutacji do klas pierwszych z udziałem uczniów klas ósmych szkół podstawowych,
3) dzień otwarty szkoły-promocja szkoły również pod kątem przyjęcia do szkoły uczniów niepełnosprawnych,
4) dzień języków obcych z udziałem niepełnosprawnej młodzieży,
5) organizacja konkursów tematyczno-edukacyjnych,
6) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego z udziałem uczniów niepełnosprawnych przez doradcę zawodowego, pedagoga szkolnego,
7) udział uczniów niepełnosprawnych w zagranicznej praktyce zawodowej (uczniowie technikum),
8) organizacja dnia przedmiotów matematyczno-przyrodniczych z jednoczesnym rozwijaniem zainteresowań uczniów.

ZS w Sztumie przyjął uczniów niepełnosprawnych do pierwszej klasy. Wspiera uczniów niepełnosprawnych w starszych klasach, kontynuujących edukację szkolną.

ZS w Sztumie organizuje wyjazdy i spotkania uczniów niepełnosprawnych z przedstawicielami wyższych uczelni w ramach rekrutacji na studia, ukierunkowania zawodowego, wyboru uczelni oraz promowania dalszego kształcenia.

ZS w Sztumie w zakresie integracji młodzieży niepełnosprawnej podjęła następujące działania:

1) pedagogizacja rodziców poprzez dziennik Librus, spotkania na zebraniach, rozmowy indywidualne, w tym wspieranie ich, przekazywanie informacji odnośnie zdrowia psychicznego młodzieży itp.
2) prowadzono zajęcia integracyjne na różnych poziomach klas, łączenie różnych grup wiekowych,
3) wspólne wyjazdy do teatru, zajęcia organizowane przez nauczycieli,
4) odbywały się konsultacje psychologiczno-pedagogiczne w zakresie pomocy uczniom,
5) udział uczniów w akcjach o charakterze pomocowym innym np. „Góra Grosza” – integracja uczniów podczas liczenia pieniędzy,
6) „Wyprawka Szkolna” dla uczniów z niepełnosprawnością zgodnie z programem rządowym,
7) pomoc uczniom niepełnosprawnym z klas pierwszych w adaptacji do nowej sytuacji szkolnej,
8) wycieczka integracyjna mieszanych klas z udziałem uczniów niepełnosprawnych,
9) program wychowawczo-profilaktyczny – zajęcia odpowiedzialności prawnej w stosunku do wszystkich uczniów, nauczycieli, pracowników oraz rodziców.

W ZS w Sztumie szkolenia kadry odbywają się na bieżąco zgodnie z potrzebami. W roku 2023 odbyły się następujące szkolenia w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi:

- udział nauczycieli w indywidualnym doskonaleniu zawodowym,
- szkolenie dla nauczycieli na temat Zespołu Aspergera celem poprawy pracy z uczniem niepełnosprawnym,
- „Lepsza przyszłość, przeciwdziałania zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży” – konferencja oraz prezentacje platformy informacyjno-koordynującej dostosowanej do potrzeb zarówno młodszych osób, jak i nauczycieli, rodziców czy opiekunów,
- szkolenie on-line w zakresie ‘WZW oraz Profilaktyka czerniaka” organizowane prze fundację „Gwiazda Nadziei” – cel promocja programu wśród młodzieży,
- „Lepsza przyszłość” – przeciwdziałanie zaburzeniom, psychicznym dzieci i młodzieży w Starostwie Powiatowym w Sztumie, prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego,

- szkolenie on-line w zakresie przygotowania do matury z uwzględnieniem uczniów niepełnosprawnych,
- W zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego – udział w konferencji pn. Profilaktyka USB 3.0 „Usłysz Spójrz Bądź" w Nowym Dworze Gdańskim w dniu 10.10.2023 r.

V. Dostępność w zakresie rehabilitacji leczniczej i usprawniającej

Główne zadania:

1) inicjowanie tworzenia instytucji wspierających osoby niepełnosprawne,
2) rozwój wypożyczalni sprzętu medycznorehabilitacyjnego,
3) zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
4) wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
5) rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych i teleopieki w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Wszystkie podmioty działające na terenie Powiatu Sztumskiego wspierają osoby niepełnosprawne w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej. Działania przez nie realizowane mają na celu wzmocnienie kompetencji społecznych, samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym. Obszary miejskie charakteryzują się większym dostępem do podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Należy poszerzać ofertę wsparcia na terenie gmin wiejskich.

Powiat Sztumski obejmuje 5 gmin, w tym 2 gminy miejsko- wiejskie i 3 wiejskie.

Ponieważ osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny często znajdują się w trudnym położeniu materialnym, a ich potrzeby niejednokrotnie są zwiększone w stosunku do osób zdrowych, celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób potrzebujących nie tylko finansowych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie zakończyło realizację projektu (2021-2023) pn. „Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w powiecie Sztumskim" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02.. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

W ramach realizacji projektu :

1) z bezpłatnej wypożyczalni sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego skorzystało 77 osoby niepełnosprawne,
2) 49 osoby niepełnosprawne zostały objęte wsparciem fizjoterapeuty w postaci prowadzonych zabiegów rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania uczestnika projektu,
3) 77 osoby niepełnosprawne zostały objęte wsparciem psychologicznym w miejscu zamieszkania uczestnika projektu,
4) 90 osób niepełnosprawnych wzięło udział w integracyjnym pikniku z elementami hipoterapii w miejscowości Krastudy.,
5) 20 osób niepełnosprawnych (uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie i w Dzierzgoniu) wzięło udział w dwudniowych wyjazdowych warsztatach psychologicznych, które odbyły się w hotelu Stary Młyn w miejscowości Elbląg.

2. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, w imieniu Miasta i Gminy Sztum, w 2023 roku pozyskał środki finansowe na realizację zadania w ramach Modułu II zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+ w ramach Programu Wieloletniego „Senior+" na lata 2021-2025. Bezpośrednim efektem zadania było zapewnienie 30 miejsc w Klubie Senior+ „Amator" dla osób powyżej 60 roku życia z terenu

miasta i gminy Sztum. W okresie realizacji zadania seniorzy mogli skorzystać z różnorodnych form aktywności, które były zgodne z ich preferencjami i zostały dostosowane do ich możliwości. Zorganizowano m.in. zajęcia gimnastyczno-ruchowe (joga, fitness, taniec), zajęcia manualne z florystyki, warsztaty kulinarne, warsztaty cyfrowe, warsztaty fotograficzne, wykłady tematyczne, zajęcia z psychologiem oraz z wykorzystaniem gier planszowych, a także seniorzy brali udział w wydarzeniach kulturalno-oświatowych. Realizacja zadania pozwoliła na zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów również w działania na rzecz środowiska lokalnego, tj. m.in. przyłączali się do akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, wzięli udział w Festiwalu Teatrów Ulicznych, a także przygotowali fanty na loterię dla Polskiego Związku Niewidomych oraz na festyn szkolny i piknik sąsiedzki. Ponadto uczestnicy wsparli ukraińskich żołnierzy przekazując im wykonane własnoręcznie na szydełkach siatki maskujące na hełmy. Uczestnictwo w Klubie Senior+ przyczyniło się do wzrostu liczby osób starszych aktywnych zarówno w sferze intelektualnej jak i fizycznej. W 2023 roku z ww. formy wsparcia skorzystało 66 seniorów, a jego całkowita wartość wyniosła 126 895,63 zł. Realizacja zadania powierzona została stowarzyszeniu na rzecz wspierania aktywności seniorów „LABUNTURANNI"

W 2023 roku w ramach projektu pn. „Siła Współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawne zostały objęte 2 osoby. Koszt ww. usług wyniósł 2 400,00 zł. Celem działania było wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego.

Ponadto w 2023 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"- edycja 2023 objął wsparciem 57 osób. Program realizowany był przez 20 asystentów zatrudnionych przez MGOPS w Sztumie w łącznym wymiarze 16 godzin usług, na które wydatkowano kwotę 606 200,00 zł. Dodatkowo ze środków własnych objęto wsparciem w formie usług asystenckich 1 niepełnosprawne dziecko, na rzecz którego zrealizowano usługi w wymiarze 230 godzin na kwotę 9 200,00 zł.

Wobec powyższego z usług asystencji łącznie w 2023 roku skorzystało 60 osób niepełnosprawnych, w tym 3 dzieci.

W 2023 roku wsparcie w formie pobytu w Rodzinnym Domu Pomocy w Postolinie łącznie otrzymało 9 osób z terenu miasta i gminy Sztum w różnych okresach czasu. Zadanie prowadzenia placówki zostało zlecone w 2023 roku Fundacji „Przystań" w Pogorzałej Wsi, która otrzymała dotację na przedmiotowy cel. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówki wyniósł 228 645,00 zł.

W 2023 roku w Dziennym Ośrodku Wsparcia przebywało 15 osób. Od samego początku realizatorem ww. zadania jest stowarzyszenie „Dar Serca" w Sztumie. Seniorzy przebywający w ośrodku uczestniczą w zajęciach zwiększających sprawność psychoruchową, rozwijają nowe pasje i zainteresowania. Łączny koszt prowadzenia i utrzymania placówki wyniósł 129 500,00 zł.

Ponadto MGOPS w Sztumie w 2023 roku zapewnił usługi opiekuńcze 54 osobom, a ich koszt wyniósł 423 021,00 zł, w tym pozyskano środki na ww. usługi w ramach programu „Opieka 75+" dla 9 osób.

Dodatkowym wsparciem dla osób o szczególnych potrzebach wynikających z posiadanego schorzenia lub niepełnosprawności są świadczone przez MGOPS w Sztumie specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi w 2023 roku świadczone były dla 13 osób na kwotę 224 730,00 zł.

W 2023 roku w ramach programu MRiPS pn. „Korpus Wsparcia Seniorów" – Moduł II udzielono seniorom wsparcia polegającego na poprawie ich bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość". Polegała ona na zakupie obsługi systemu tzw. „opasek bezpieczeństwa" dla 18 seniorów. Na ten cel wydatkowano środki w łącznej kwocie 11 354,32 zł.

3. Poziom dostępności do usług socjalnych i zdrowotnych na terenie Gminy Stary Targ zabezpieczony jest w podstawowym zakresie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu organizuje pomoc osobom starszym w formie dostarczania produktów żywnościowych z programu POPŻ Bank Żywności. Gmina Stary Targ nie posiada własnej placówki, w której można byłoby umieścić osoby starsze. Korzysta natomiast z DPS w Malborku. Opiekę nad chorymi w domu sprawuje 1 opiekunka zatrudniona na zlecenie, świadcząc usługi w 5 środowiskach. Od miesiąca marca do sierpnia 2023 roku była zatrudniona z urzędu pracy 1 opiekunka w ramach prac społecznych -użytecznych na rzecz opiekunów osób

niepełnosprawnych, które wykonują prace o charakterze pomocowym, z bezpośrednią opieką nad osobą niepełnosprawną, w szczególności pielęgnacji tych osób, zabiegów higienicznych, podawania leków, porządkowania mieszkania, robienia zakupów.

GOPS w Stary Targu realizował program od 01.02.2023 r. d0 31.12.2023 r. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"-edycja 2023, który ma celu ma zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu czynności dnia codziennego. Załatwianiu spraw urzędowych, korzystania z dóbr kultury.

GOPS w Starym Targu realizował również program od 01.03.2023 r. do 31.12.2023 r. „Opieka wytchnieniowa" – edycja 2023. Program ten kierowany jest do członków lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej nad osobami niepełnosprawnymi.

Gmina Stary Targ od stycznia 2022 roku realizuje projekt pn. „Usługi społeczne szansą na pozytywną zmianę w Gminie Stary Targ" w ramach działania 06.02. Usługi Społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Projekt jest ukierunkowany na zwiększeniu dostępu do usług społecznych świadczonych w lokalnej społeczności skierowany do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności do seniorów, osób niepełnosprawnych i osób z chorobami przewlekłymi oraz ich opiekunów „Klub Seniora"

4. Gmina Mikołajki Pomorskie w październiku 2022 r. przystąpiła do programu „Korpus Wsparcia Seniorów" Moduł II. Do grudnia 2023 r. objęła wsparciem teleopieki 12 uczestników przekazując dla nich 12 zakupionych opasek bezpieczeństwa wraz z zakupioną usługą – obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami poza centrum monitoringu.

   Usługi opiekuńcze świadczone były z programu resortowego MRiPS „Opieka wytchnieniowa" polegająca na opiece nad osobami niepełnosprawnymi we wszystkich czynnościach życia codziennego.

   W 2023 roku ośrodek również realizował program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", usługi realizowane były przez firmę usługową zatrudniającą asystentów oraz przez asystenta zatrudnionego na zlecenie. Łącznie usługi świadczyło 7 asystentów.

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu prowadzi Klub Seniora „Senior+" z trzema oddziałami w: Jasnej, Bruku oraz Żuławce Sztumskiej. Kluby funkcjonują w strukturach ośrodka. Realizują pomoc środowiskową na rzecz osób starszych (emerytów i rencistów) samotnych i osób potrzebujących wsparcia. Przykładowe działania:
   1) współudział w wydarzeniach okolicznościowych typu dożynki gminne,
   2) udział seniorów w działaniach społeczno-kulturalnych np. jarmarkach świątecznych,
   3) udział w akcji np.. „Bądź widoczny – noś odblaski" „Stop przemocy"
   4) zabawa taneczna „Bal Seniora"
   5) integracja seniorów wraz z kołami gospodyń wiejskich i innymi stowarzyszeniami,
   6) integracja seniorów z obywatelami Ukrainy.

MOPS w Dzierzgoniu realizował również Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023" oraz udzielał podopiecznym wsparcia „opaska bezpieczeństwa"

W ramach realizacji projektu dofinansowanego ze środków EFS prowadzone były zabiegi rehabilitacyjne w warunkach domowych dla wybranej grupy beneficjentów. W Centrum Wsparcia Rodziny w Blunakach prowadzona była rehabilitacja całodobowa.

6. Przez cały 2023 rok swoja działalność prowadziły dwa kluby seniora, „Zdrówko" w Przezmarku oraz 'Senior+" w Starym Dzierzgoniu. Oba kluby zapewniały seniorom możliwość aktywizacji, rehabilitacji, rozwoju, a także udziału w zajęciach ogólnousprawniających.

   Również ośrodek realizował program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej -edycja 2023", którego realizacja w Gminie Stary Dzierzgoń trwa nieprzerwanie od 2021 roku.

   Krótkookresowy, całodobowy dom pobytu z oddziałem dziennego domu seniora „Po Sąsiedzku" zapewnił kompleksową opiekę i zajęcia wpływające na sprawność psychoruchową dla 15 osób.

   GOPS w Starym Dzierzgoniu w partnerstwie z Fundacją rozwoju potencjału społecznego „Wspólna sprawa" realizował projekt pn. „Wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w Gminie Stary Dzierzgoń", dzięki któremu 15 seniorów skorzystało z usługi mobilnego gabinetu fizjoterapii i masażu.

Realizacja projektu pn. „Kolejny etap rozwoju usług społecznych w Gminie Stary Dzierzgoń" pozwoliła na świadczenie bezpłatnych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. W ramach realizacji ww. projektu dokonano zakupu 20 opasek telemetrycznych – urządzeń do teleopieki przeznaczonych dla osób korzystających z usług opiekuńczych.

7. W ramach edukacji zdrowotnej i propagowania zdrowego stylu życia, podjęte zostały następujące działania:

1) SOSW w Kołozębiu prowadził zajęcia profilaktyczne z pielęgniarką szkolną. Nawiązał współpracę z gminną komisją ds. rozwiazywania problemów alkoholowych łącząc z konkursem i piknikiem szkolnym. Przeprowadził również tydzień zdrowia, konkursy plastyczne o tematyce profilaktyki zdrowotnej. Ośrodek posiada własna stołówkę w której potrawy przygotowywane są zgodnie z zasadami zdrowego życia.
2) SOSW w Uśnicach w 2023 roku organizował cykliczne imprezy mające na celu poszerzania świadomości zdrowego stylu życia: piknik rodzinny pod hasłem „Jem zdrowo i kolorowo" oraz „ Dni zdrowia". Powiatowe Centrum Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka funkcjonuje przy ośrodku i obejmuje swoim wsparciem dzieci od urodzenia do 9 r. ż. (do czasu podjęcia nauki szkolnej). Ośrodek realizuje tematy i zagadnienia w ramach gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz pomocy przedlekarskiej: dni walki z cukrzycą, zapobieganie chorobom „brudnych rąk" oraz wszawicy, czerniak, pierwsza pomoc oraz pomoc w nagłych przypadkach, kleszcze-zapobieganie zakażeniom, postępowanie po ukąszeniu, wiem co jem – znaczenie spożywania zdrowych produktów spożywczych, szkodliwość spożywania alkoholu oraz palenia papierosów, negatywny wpływ na zdrowie spożywania napojów energetycznych oraz palenia papierosów elektronicznych, bezpieczne wakacje.
3) ZSZ w Barlewiczkach prowadzi: zajęcia ze specjalistami szkolnymi oraz w ramach godzin z wychowawcą z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego i uzależnień, dyżury dietetyka szkolnego. Ośrodek realizuje programy zdrowotne: Podstępne WZW, Znamię-znam je, ARS-czyli jak dbać o miłość, O tym się nie mówi-czego nie powiedzieli mi rodzice, a co przekaże córce/synowi. Uczniowie biorą udział w:zajęciach, imprezach sportowych na szczeblu szkolnym, powiatowym, lokalnym i wojewódzkim, w spotkaniach z krwiodawcą, w warsztatach profilaktycznych z zakresu terapii uzależnień z terapeutami Poradni Profilaktyczno-Konsultacyjnej MONAR w Malborku, w Festiwalu Zdrowej Żywności i Międzynarodowym Dniu Depresji.
4) ZS w Sztumie realizuje programy zdrowotne: Profilaktyka czerniaka, WZW, ABC, Poprawa zdrowia psychicznego, Nastoletnia depresja-ogarnij się. Ponadto prowadzi pomoc i wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych przy udziale pedagoga i psychologa szkolnego, lekcje z uczniami na temat depresji pod nazwą „Czy istnieje matematyczny wzór na smutek", zajęcia z młodzieżą-sytuacje kryzysowe młodych ludzi-gdzie szukać pomocy, zajęcia dla wychowawców w PPP, zajęcia dla dziewcząt niepełnosprawnych na terenie SCK-wykład z położną w ramach programu Fundacji Damy Radę-„O tym się nie mówi-czego nie powiedzieli mi rodzice, a co przekaże córce/synowi"
5) ZS w Dzierzgoniu organizuje dla swoich uczniów: pogadanki z pielęgniarką szkolną, gazetki profilaktyczne dotyczące edukacji zdrowotnej, akcje np. Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania, Blue Monday.

VI. Rozpowszechnianie wiedzy związanej z niepełnosprawnością oraz dostęp osób niepełnosprawnych do informacji

Główne zadania w tym obszarze to:

1) inicjowanie tworzenia punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
2) dostosowanie stron internetowych jednostek organizacyjnych powiatu i gmin do potrzeb osób niepełnosprawnych,

3) opracowanie informatora, ulotek dla osób niepełnosprawnych na temat przysługujących im praw i uprawnień,
4) poradnictwo z zakresu ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,
5) zaangażowanie lokalnej prasy, mediów do współpracy w zakresie informacji skierowanej na problematykę osób niepełnosprawnych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Udzielanie indywidualnych informacji w zakresie ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami - pisemnie, telefonicznie oraz bezpośrednio w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.
2. Wspieranie osób niepełnosprawnych w ich potrzebach i problemach, kierowanie do odpowiednich instytucji i organizacji pozarządowych, wskazywanie właściwego sposobu załatwienia sprawy, podejmowanie interwencji w sprawach indywidualnych;
3. Motywowanie osób zgłaszających się do Powiatowego Urzędu Pracy do podjęcia aktywności zawodowej oraz polecanie usług: doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, staży zawodowych oraz doradztwa prawnego, monitorowanie postępów klientów w tym zakresie.
4. Współpraca i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ich działań (wsparcie merytoryczne, mediacje z władzami powiatu i gmin w sprawach negocjowania lepszych warunków prowadzenia statutowej działalności, informowanie o możliwościach aplikowania o środki finansowe).
5. Doradztwo w zakresie zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wydarzeń organizowanych lub finansowanych z budżetu powiatu i gmin.
6. Zwiększenie dostępności informacji w mediach społecznościowych oraz stron internetowych.
7. W 2023 r. w ramach projektu pn. „Siła Współpracy - rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020 osoby z niepełnosprawnościami miały możliwość skorzystania ze wsparcia w formie wolontariatu. W ramach realizacji ww. projektu wsparcie w środowisku na rzecz jego uczestników świadczone było przez 3 przeszkolonych w tym celu wolontariuszy.
8. W 2023 roku pracownicy MGOPS w Sztumie solidaryzując się z osobami z Zespołem Downa przyłączyli się do obchodów Światowego Dnia Zespołu Downa przypadającego 21.03.2023 r. tego dnia pracownicy ubrali kolorowe skarpetki nie do pary.
9. GOPS w Starym Targu zainicjował realizację działania „Koperta życia”. Akcja skierowana jest do seniorów zamieszkujących na terenie Gminy Stary Targ, a przede wszystkim dla osób chorych i samotnych. Celem podjętego działania jest umieszczenie w specjalnie przygotowanych plastikowych kopertach najważniejszych informacji dotyczących stanu zdrowia danej osoby, przyjmowanie leków alergicznych i uczuleniowych oraz kontaktów do najbliższej rodziny i opiekunów. Seniorzy dzięki tej akcji mogą liczyć na szybką i skuteczną interwencję ratowników medycznych czy lekarzy.
10. MOPS w Dzierzgoniu promuje wolontariat poprzez m.in. zbiórkę żywności we współpracy z Bankiem Żywności w Tczewie, która ma na celu wsparcie podopiecznych ośrodka do których zaliczają się także osoby niepełnosprawne z gminy Dzierzgoń. Ośrodek w ramach akcji i kampanii społecznych także zorganizował m. in.: Światowy Dzień Walki z FAS-uświadamiający mieszkańcom o konsekwencjach picia alkoholu przez kobiety w ciąży, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Ogólnopolski Przegląd Sztuki Integracyjnej -„SUPESPRAWNI” - piknik profilaktyczny „Zdrowie dobry wybór”

Podsumowanie

Aktualne przepisy prawa stwarzają znacznie większe możliwości kreowania polityki lokalnej poprzez nie tylko zadania ustawowe dotychczas realizowane, ale też przez realizację programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i zlecanie organizacjom pozarządowym zadań ze środków Funduszu. Wymienione w Programie kierunki działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Sztumskim mają charakter interdyscyplinarny. Niniejszy Program umożliwia podejmowanie różnorodnych pożytecznych inicjatyw na rzecz ograniczania skutków indywidualnych i społecznych niepełnosprawności, jak również zapobieganiu jej powstawaniu.

Pozostałe doświadczenia i wnioski z realizacji Programu pokrywają się z obserwacjami z lat ubiegłych, można zatem przytoczyć sformułowane w poprzednich sprawozdaniach postulaty:

1) dalsze zwiększanie ilości i jakości usług opiekuńczych i asystenckich w domach dla osób niesamodzielnych (w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, także przy wykorzystaniu środków zewnętrznych),
2) zwiększenie liczby miejsc w środowiskowych domach pomocy; zapewnianie miejsc opieki wytchnieniowej,
3) stworzenie większej liczby lokali przeznaczonych na mieszkania chronione, przeznaczone dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
4) zapewnienie większej puli mieszkań komunalnych przeznaczonych dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności; lokale powinny być w dobrym stanie technicznym, wyposażone we wszystkie niezbędne instalacje i dostępne dla osób z różnego rodzaju dysfunkcjami,
5) zachęcanie organizacji pozarządowych i osób fizycznych do tworzenia Rodzinnych Domów Pomocy,
6) wskazana jest kontynuacja wsparcia finansowego dla organizacji pozarządowych, szczególnie w zakresie prowadzenia przez nie rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętność samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
7) w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami istotne jest wspieranie, organizowanie i promowanie działań o charakterze kulturalnym z zachowaniem dostępu dla osób z niepełnosprawnościami,
8) W ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych należy zachęcać pracodawców do zwiększania liczby miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.